

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Βιβλιοθήκη της Κονίτσας

ΙΟΥΛΙΟΣ 1962

ΕΤΟΣ Α'

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 3

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

Έκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ύπό τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ : Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — Ἀθῆναι.

Υπεύθυνοι κατὰ Νόμον :

Ἐπὶ τῆς ὑλης: **N. K. Τσάκας**, Ἀχαρνῶν 168 — Ἀθῆναι.

Τυπογραφείου: **Χρ. Χρονόπουλος**, Θήρας 6 — Ἀθῆναι.

Μόνιμος ἀνταποκριτὴς ἐν Κονίτσῃ : **Αναστ. Εύθυμίου**

Ἐμβάσματα εἰς κ. **Γεώργιον Δόβαν**, ὁδὸς Ἀμπλιανῆς 6 — Ἀθῆναι

Ἐτησία συνδρομὴ

Ἐσωτερικοῦ Δραχμαὶ 60.— Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6.—

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΙΟΥ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ)

Ἄπεναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν μεγάλη Σκάλα, ἐκεῖ ποὺ διχάζεται ὁ Ἀσπρόλακκος, ἀνάμεσα στὴν Σουρβιὰ καὶ στὸ Ἀσπρονέρι, μέσα στὸ βαθύσκιο δάσος τῶν αἰωνοβίων Ἱερῶν δρυῶν, σώζονται χορταριασμένα καὶ μόλις ποὺ διακρίνονται τὰ ἔρείπια τοῦ παλιομονάστηρου τῆς Κόνιτσας.

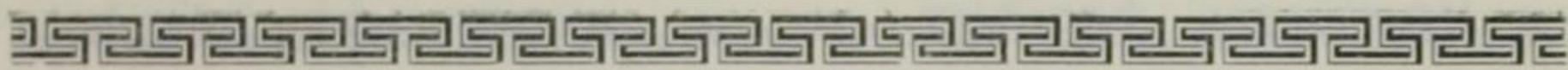
Ἄγνωστο πότε καὶ ἀπὸ ποιοὺς πρωτοχτίστηκε. Καθὼς ἀνασκαλεύω τὰ ίσοπεδωμένα ντουβάρια του, ἀκούοντας τὸ θρόισμα τῶν δρυῶν ἀπὸ πάνω μου, ἀναρωτιέμαι μήπως οἱ εὔσεβεῖς του κτήτορες τὸ θεμελίωσαν ἀπάνω στὰ ἔρείπια κανενὸς παληοῦ Ἱεροῦ τῶν Δρυάδων νυμφῶν ἢ τοῦ Πανός, τοὺς ὅποιοὺς ἐλάτρευαν οἱ εἰδολολάτρες πρόγονοί μας ὡς τὸν ἔκτο καὶ ἔβδομο αἰῶνα ἀκόμη· ὡς τὴν ἐποχὴν δηλαδὴ ποὺ πέρασε ὁ αὐτοκράτορας Κωνισταντῖνος ὁ Πωγωνᾶτος, ὁ ὅποιος ἔχτισε τὴν Μονὴν Μολυβδοσκεπάστου, καὶ ἔξαλειξε τὴν λατρεία τῶν εἰδώλων καὶ ἀπὸ τὰ ἀπόμερα καὶ ἀπρόσιτα στὸν Πολιτισμὸν καὶ τὴν ἔξέλιξι μέρη μας.

Όπως καὶ ἂν ἔχουν τὰ πράματα, πάντως τὸ γεγονός εἶναι ὅτι τὸ Παλιομανάστηρο αὐτό, χτισμένο στὴν ἀπόμερη καὶ ἀπροσπέλαστη οὔτὴ τοποθεσίᾳ, ἀρίθμησε ζωὴ πολλῶν αἰώνων. Αὔτὸ τὸ μαρτυροῦν, τὰ ἵχνη τοῦ βυζαντινοῦ Τέμπλου, ἓνα παλαιὸ βυζαντινὸ βημόθυρο, πολλὲς βυζαντινὲς εἰκόνες, παλαιὰ λειτουργικὰ βιβλία· καὶ τὸ κυριώτερο τὰ Ἱερὰ λείψανα τῶν Ἅγιων, Βασιλείου 1295, Σαμωνᾶ, Κοσμᾶ, Σίμωνος Ἀλητίου καὶ Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ποὺ ὅλα σώζονται στὸ σημερινὸ μοναστῆρι.

Καθισμένος ἀνάμεσα στὰ γαμόκλαδα καὶ στὰ βάτα ποὺ σκεπάζουν τὰ ἔρείπια, ἀφήνω τὴν φαντασία μου νὰ πλανηθῇ καὶ νὰ γυρίσῃ αἰῶνες πίσω.

Νομίζω πώς βλέπω τὶς σκιὲς τῶν παλιῶν λησμονημένων καλογήρων νὰ πλανιῶνται γύρω μου καὶ ἀκούοντας τὸ θρόισμα τῶν δρυῶν καὶ τὰ κελαϊδήματα τῶν πουλιῶν

(Συνέχεια εἰς τὴν 17 σελίδα)

ΛΙΓΑ ΑΚΟΜΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Είς τὸ ὑπ' ἀριθ. 44 τοῦ μηνὸς Μαΐου ἐ.ἔ. δελτίον πληροφοριῶν τῆς Ζώνης πειραιματισμοῦ καὶ ἐπιδείξεως Κονίτσης-Ζαγορίου-Παρακαλάμου δημοσιεύεται ἡ εἰδησις ὅτι ἐνεργείαις τῆς Υ.Π.Α.Η. ἐπεσκέψθη τὴν "Ηπειρον ὁ Ἐλβετὸς μηχανικὸς κ. Σενχόλτζερ, προκειμένου νὰ μελετήσῃ τὰς δυνατότητας συνδέσεως ἀλπικῶν περιοχῶν Ζαγορίου-Κονίτσης διὰ τελεφερίκ, πρὸς τὸν σκοπὸν τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως τούτων.

Οὗτος συνέλεξε τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τελεφερίκ, εἰς προσφερομένας πρὸς τοῦτο τοποθεσίας τοῦ ὄρους Γκαμήλα ἡ καὶ εἰς τὴν χαράδραν τοῦ Βίκου, ὑπέβαλε δὲ σχετικὴν μελέτην.

Τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦτο γεγονὸς ἀποδεικνύει ὅτι πράγματι αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ εἰς τὴν περιφέρειάν μας εἶναι τοιαῦται ὡστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις διὰ μίαν τουριστικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς περιοχῆς.

Εἰς μίαν βέβαια παχωχημένην ἐποχὴν τοιαῦται σκέψεις διατυπουμέναι, θὰ ἔθεωροῦντο οὐτοπία. Εἰς τὴν σημερινὴν ὅμως ἐποχὴν, τῆς μεγάλης προόδου τῶν τεχνικῶν μέσων, τίποτε δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ἀδύνατον.

"Ισως ἡ περιοχὴ μας νὰ εἶναι στενὴ εἰς γεωργικὸν κλῆρον καὶ ὡς τοιαύτη νὰ μὴ δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ πληθυσμοῦ της. 'Υπάρχουν ὅμως ἄλλοι ὁρίζοντες πρὸς τοὺς ὄποίους θὰ πρέπει νὰ στραφῶμεν. 'Η κτηνοτροφία, ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ γάλακτος, ἡ χειροτεχνία, ἡ δευδροκαλλιέργεια, τὰ λουτρὰ καὶ ὁ τουρισμός.

Διὰ τὸν τουρισμὸν ὑπεδείχθησαν εἰς ἄρθρον δημοσιευθὲν εἰς τὸ προγούμενον φύλλον ὧρισμέναι κατευθύνσεις. 'Ο κ. Γιάννης Λυμπ. μὲ τὸ ἴδιο θέμα ἀσχολούμενος, βλέπει στὶς πραγματεῖες του μιὰ Κόνιτσα τύπου 'Ἐλβετικῆς μικρᾶς πολιτισμένης πόλεως. "Ερχεται τώρα τὸ ἀνωτέρω δημοσίευμα νὰ μᾶς τονώσῃ. 'Αποδεικνύεται ὅτι ἡ περιοχὴ μας ἔχει τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως διότι ἄλλως δὲν θὰ ἡσχολεῖτο ἡ 'Υπηρεσίας 'Αναπτύξεως 'Ηπείρου μὲ τὴν μελέτην ἔργων, τὰ ὄποια μόνον εἰς πολὺ προηγμένα, πλούσια καὶ τουριστικῶς ἀνεπτυγμένα κράτη ἔχουν ἐκτελεσθῆ.

Εἰς τὴν περιοχὴν μας γίνεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔργασία συστηματικὴ ἀπὸ τὸ Κράτος.

Διερχόμεθα μίαν περίοδον «ἀναγεννήσεως». Πιστεύομεν ὅτι θὰ ἀνατείλῃ ἡ περίοδος τοῦ «χρυσοῦ αἰῶνος». Δὲν θὰ εἶναι ἶσως μακρὰν ἡ ἡμέρα ποὺ ἀπὸ πᾶσαν γωνίαν τῆς 'Ελλάδος θὰ ξεκινοῦν μὲ πούλμαν γιὰ νὰ ἐπισκεψθοῦν τὸν Σμόλικα, τὴν Γκαμήλα, νὰ περάσουν τὰ πανύψηλα βουνὰ ποὺ τὰ σκιάζουν οἱ ὁξεῖς, τὰ ἔλσατα καὶ τὰ πεῦκα, νὰ δροσισθοῦν στὰ γάργαρα κρῦα νερὰ τῶν πηγῶν, στὸν 'Αῶο καὶ στὸν Βοϊδομάτη.

Τὸ Κράτος ἔδειξε τὸ δρόμο ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ. Αὔτὸ τὸ ἴδιο δείχνει ἔνα πραγματικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν περιοχὴ. "Ηδη ἔκαμε ἀρκετὰ καὶ ἀσφαλῶς πολλὰ θὰ κάμη ἀκόμη.

Είναι καὶ ἡ σειρὰ ἡ δικὴ μας. "Ἄσ ἀρχίσωμε καὶ ἡμεῖς στὸν τομέα μας ἀπὸ τὰ μικρότερα ἔως ὅτου φθάσωμε ἐκεῖ ποὺ βλέπει τὸ μάτι τοῦ κ. Γιάννη Λυμπ.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

’Απὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ γράμματα, πολλοὶ λίγοι ἀσφαλῶς, γνωρίζουν πὼς ὁ νεοέλληνας ποιητὴς Τέλλος “Ἄγρας καταγόταν ἀπ’ τὴ Βούρμπιανη. ‘Ο πατέρας του Γεώργιος Ἰωάννου (τὸ Τέλλος “Ἄγρας εἶναι ψευδώνυμο, τὸ πραγματικὸ ὄνομα τοῦ ποιητῆ ἦταν Εὐάγγελος Ἰωάννου) δάσκαλος καὶ σχολάρχης, γεννήθηκε στὴ Βούρμπιανη, ἀπὸ παλιὰ Βουρμπιανίτικη οἰκογένεια.

‘Ο ἕιδιος ὁ ποιητής, ποτέ του δὲν γνώρισε τὴν “Ηπειρο. “Ομως πάντα ζοῦσε μὲ τὸ ὄνειρο νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πατρικὴ γῆ. Γεννήθηκε στὴν Καλαμπάκα στὶς 17 Ἰουνίου 1899, σὲ ἐποχὴ ποὺ ὁ πατέρας του ὑπηρετοῦσε ἐκεῖ. ’Απὸ τὴν Καλαμπάκα ἔφυγε πολὺ μικρός, μαζὸν μὲ τὴν οἰκογένειά του, γιατὶ στὸ μεταξὺ ὁ πατέρας του μετατέθηκε στὸ Λαύρειο. Κι’ ἔτσι ὁ ποιητὴς γιὰ πολλὰ χρόνια ἔζησε μεταξὺ Λαυρείου καὶ Ἀθηνῶν, ὅπου ζοῦσε ἡ γιαγιά του ποὺ λάτρευε καὶ ἡ Τσατσού Αννέττα (ἡ θεία Ἀννέττα).

’Απὸ πολὺ νέος ὁ ποιητής, ὅταν ἔγραφε στὴ «Διάπλαση τῶν Παίδων» τὰ πεζογραφήματά του κάτω ἀπ’ τὸν γενικὸ τίτλο «Σὰν ζωὴ καὶ σὰν ὄνειρο» φαίνεται νὰ κατατρύχεται ἀπὸ μιὰ μελαγχολία καὶ φυγοκοσμία. Πρᾶγμα ποὺ ἐπιρρέασε βαθύτατα τὴν νεότητά του καὶ τὴν ποίησή της. Σ’ αὐτὸ ἵσως πολὺ νὰ ἐπέδρασε καὶ ἡ μυωπία τοῦ ποιητή, ποὺ ἐμφανίστηκε στὴν πρώτη του νεότητα καὶ μεγάλωνε χρόνο μὲ τὸ χρόνο, σὲ τρόπο ποὺ τὸν δυσκόλευε ἀφάνταστα στὰ διαβάσματά του.

Μεγαλώνοντας, μπορεῖ νὰ πῇ κανένας, ὅτι ὁ ποιητὴς ξέφυγε κάπως ἀπὸ τὸ κλῖμα αὐτό, πάντως ἡ γενικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς δειλίας, τῆς μοναξιᾶς, τῆς ἄχρωμης καθημερινότητας, τοῦ ὑποκειμενικοῦ σπαραγμοῦ καὶ τοῦ παλιοῦ

σὲ ἀκμὴ ἀστικοῦ ἴδεαλισμοῦ, παράμεινε σὰν τὸ κλασικὸ γνώρισμα τῆς ποίησής του.

Σπούδασε νομικὰ κι ἔγινε δημόσιος ὑπάλληλος. Ὡς τὰ 1927 ὑπηρέτησε στὸ ‘Υπουργεῖο Γεωργίας, κατόπι στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, ‘Υπουργεῖο Τουρισμοῦ κλπ.

“Οπως εἴπαμε ἡ πρώτη του φιλογικὴ ἐκδήλωση ἔγινε στὴ «Διάπλαση τῶν Παίδων», ὅπου συνεργαζόταν ἀκόμα καὶ μεγάλος.

Χρησιμοποίησε κατὰ καιροὺς διάφορα φιλολογικὰ ψευδώνυμα ὅπως “Ἐλτας Γλάρος, Τρελλὸς Ἀγᾶς κλπ. Τελικά, ἔμεινε στὸ Τέλλος “Ἄγρας, ποὺ ὅφείλεται στὸ γνωστὸ ἥρωα τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα.

Σὰν ἄνθρωπος, ὑπῆρξε ἀπέραντα καλός. “Ημερος σὰν ἔνα μεγάλο παιδί. Αὐτὸ ἔδωσε κι’ ἔνα χρῶμα στὴν ποίησή του, ἔνα τόνο σχεδὸν γυναικεῖο. Μιὰ εὐγένεια καὶ μιὰ αἰσθαντικότητα.

Τὴν βαθὺς γνώστης τῆς Ἑλληνικῆς καὶ ξένης Λογοτεχνίας. Ἀκόμα τῆς Κλασσικῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς.

Στὸν Ἐκπαιδευτικὸ “Ομίλο ὅπου μετεῖχε, μετὰ τὴ διάσπαση ἀκολούθησε τὸν Α. Δελμοῦζο. Στὰ 1930-33 δίδαξε στὸ Ἑλληνικὸ Ὅδειο «Εἰσηγήσεις εἰς τὴν Νεοελληνικὴ Ποίησιν». Στὰ 1932 δίδαξε στὴν Ἀνώτερη Γυναικεία Σχολὴ Καβαλλιεράτου «Εύρωπαϊκὴ Λογοτεχνία».

Στὰ 1937-38 δίδαξε στὴ σειρὰ τῶν μαθημάτων τοῦ «Ἀσκραίου», διάφορα θέματα. Κάθε χρόνο ἔδινε, πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, μιὰ διάλεξη μὲ θέματα τὴν ποίηση τοῦ Μωρεᾶς, Καβάφη, Χατζοπούλου κλπ. Πολλὲς ἀπ’ αὐτὲς τὶς διαλέξεις του δημοσιεύθησαν σὲ περιοδικά.

Στὰ 1940 τιμήθηκε μὲ τὸ Κρατικὸ Βραβεῖο ποιήσεως.

ΑΜΑΞΙ ΣΤΗ ΒΡΟΧΗ

"Ωρα προσμένει μοναχή
ἡ ἄμαξα, κάτω ἀπ' τὴν βροχὴν
καὶ δὲν τὴν μέλλει
κι' εἶναι σὰ νὰ τὴν τυραννᾶ
πιότερο ἡ ξένη γειτονιὰ
ποὺ δὲν τὴν θέλει

Τ' ἀλογατάκια τῆς, σιμά,
κάτω ἀπ' τὸν ἴδιο μουσαμὰ
κάνονν καρτέρι·
στὸν τόπο αὐτόν, τὸ θλιβερό,
πρᾶμα δὲν μένει ἀπὸ καιρό,
νὰ τῷχονν ταίρι.

Γρίλλιες δὲν εἶναι, μήτε αὐλές,
περιπλοκάδες βαθούλες·
δὲν ἔμεινε ἔνα
ἀπ' τὰ φανάρια στὴ σειρὰ
μὲ τὰ δυὸ μπρούντζινα φτερά,
τὰ σταυρωμένα.

Τ' ἀνώφλια ἐπέσαν κι' οἱ ἀγκωνὲς
κι' οἱ ἀνεμοπέραστες, στενές,
οἱ γαλαρίες·
κι' ἔφυγαν ἔντρομες, πολλὲς
κ' οἱ θύμησες, σὰν τὶς καλές,
σεμνὲς κυρίες.

"Άδεια «βικτώρια» καὶ φτωχή,
πάρε μον ἔμένα τὴν ψυχή,
πάρε με ἔμένα
γιὰ ταξιδιώτη σου κι' εὐθὺς
πάμε ὅθε κίνησες ναρθεῖς;
στὰ περασμένα·

Πέθανε τὸ Νοέμβρη 1944 στὸν «Εὐ-
αγγελισμό», ἀπὸ τραῦμα πού τοῦ προ-
κάλεσε θραῦσμα χειροβομβίδας ριγμέ-
νης ἀπὸ κάποιο ξενοδοχεῖο τῆς ὁδοῦ
Πανεπιστημίου, τὶς μέρες τῶν μεγάλων
διαδηλώσεων μετὰ ἀπὸ τὴν ἀπελευ-
θέρωση.

Τακτικὸς συνεργάτης τῆς Μεγάλης
Ἐγκυκλοπαίδειας, δημοσίευσεν ἔκει
πολλὰ ἄρθρα γιὰ τὴ Νεοελληνικὴ Λο-

ΣΚΟΠΟΣ ΧΑΜΕΝΟΣ

Σ' ἔκεινες τὶς ἀστροφεγγιὲς
ποὺ προμηνοῦν καλοκαιριὲς
μὰ ποὺ τ' ἀχείλι πάει νὰ φρίξει
καὶ ποὺ ὅλη ἡ ψύχρα ἀπ' τὴ βραδυὰ
γίνεται μέσα στὴν καρδιὰ
πίκρα καὶ κάματος καὶ πλήξη,

ἔγὼ δὲν ἔμοιασα ποτὲς
μὲ τοὺς μικροὺς τραγουδιστὲς
ποὺ κάθε βράδυ σὰ σχολᾶνε
ἀπ' τὰ παράθυρα περνοῦν
ποὺ ἀξαφνοὶ ἀνέμοι τὰ σφαλνοῦν
καὶ τραγουδοῦν πολλοὶ καὶ πᾶνε...

Κάτω ἀπ' τὸν ἔντονο οὐρανό,
τί μ' εἶχε κάμει. νὰ πονῶ
κι' ως τόσο νὰ σωπαίνω. ἔμένα;
καὶ νὰ γυρεύω μοιρασιὰ
ἀπ' τὴ δική τους ζεστασιὰ
μὲς τὰ τραγούδια, ἔγώ, τὰ ξένα;

Δούλενα μέσα μον νὰ πῶ
κι' ἔγὼ (ποιός ξέρει!) ἔναν σκοπό;

"Ἄχ! κι' ὅσο κι' ἀν τρίβει κι' ἀν μαζώνει
τὰ χέρια μον, δμως δὲν μπορεῖ
ἀκόμα ἡ φούχτα σου νὰ βρεῖ
καὶ τὴν ψυχή μον, ποὺ κρυώνει...

γοτεχνία. Σὰν μελετητὴς διακρινόταν
γιὰ τὴν ὁξύτατη διεισδυτικότητα καὶ
καὶ τὴν ἀκριβολογία του.

Δημοσίευσε δυὸ ποιητικὲς Συλλογές.
«Τὰ Βουκωλικὰ καὶ τὰ Ἐγκώμια»
(1917-1927).

«Καθημερινὲς» (1923-1930).

Τὸ ὄλλο του ἔργο, κριτικό, φιλολο-
γικὸ καὶ ποιητικό, πρωτότυπο καὶ με-
ταφραστικὸ βρίσκεται σκορπισμένο σὲ
διάφορα βιβλία καὶ περίοδικά, ἴδιαίτε-
ρα στὴ Νέα Ἐστία καὶ στὴ Διάπλαση
τῶν Νέων.

Παρακάτω σταχυολογοῦμε ποιήμα-
τα ἀπ' τὸ μικρὸ ἀλλὰ πολύτιμο κι'
ἐκλεχτὸ ἔργο του.

Λ.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΗΠΩΝ.

ΠΙΣΙΝΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Ίδεες και ύποδείξεις για τὴν κατάρτιση ἐπὶ ὄριστικοῦ σχεδίου
Ἐκπολιτιστικῆς και Τουριστικῆς Ἀνάπτυξης.

Νὰ δενδροφυτευτοῦν οἱ δρόμοι. Οἱ λάκκοι. Τὰ σάδια. Τὸ Γυμναστήριο. Καὶ νὰ γίνῃ ἔνα μεγάλο πάρκο στὴν Ἀναγνωστοπούλειο Σχολή. Αὔτὰ ἀποτελοῦν τὶς πρῶτες ἐνέργειες ποὺ πρέπει νὰ γίνουν στὴν Κόνιτσα, ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας, γιὰ νὰ φτιάξουμε τὴν Κόνιτσα ἔνα μεγάλο Πάρκο, ποὺ θāταν ἡ φυσικὴ συνέχεια τῆς Τύμφης.

Οἱ δενδροφυτεύσεις καὶ οἱ διευθετήσεις, δὲν τελειώνουν ἐδῶ, ἀν θέλουμε νὰ κάνουμε σωστὴ δουλειά. Πρέπει νὰ συμπληρώσουμε τὰ παραπάνω μὲ ἔναν ἥ δύο παιδικοὺς κήπους, οἱ ὅποιοι θὰ ἔνταχθοῦν στὶς παραπάνω δενδροφυτεύσεις. Γιὰ τοὺς παιδικοὺς κήπους δὲν χρειάζονται πολλὰ πράγματα. "Ἄσ ποῦμε πῶς γιὰ τὴν Πάνω Κόνιτσα, μᾶς παραχωρεῖται γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἔνα κομμάτι οἰκόπεδο ἀπὸ τοῦ Μοίρα ἢ τοῦ "Ιμβρου. Τὸ ἰσοπεδώνουμε καὶ μὲ τὴ βοήθεια ἔνὸς γυμναστὴ καὶ ἔνὸς μηχανικοῦ διευθετοῦμε μέσα τὸ χῶρο. Μία βρύση νερό. "Ενα σκάμμα μὲ ἄμμο. Δύο τρεῖς κούνιες κρεμαστές. Μία κούνια-τραμπάλα. "Ενα-δύο μονόζυγα. Μιὰ κατηφόρα ποὺ νὰ δίνῃ στὸ σκάμμα μὲ τὴν ἄμμο. Καὶ διάφορα ἄλλα παιδικὰ παιγνίδια, μοντέλλο τῶν ὅποιων μποροῦμε νὰ βροῦμε σ' ἔναν ἀπ' τοὺς παιδικοὺς κήπους τῶν Ἀθηνῶν. Νὰ τὰ σχεδιάσουμε καὶ νὰ βάλουμε νὰ μᾶς τὰ κάνουν στὴν Κόνιτσα οἱ σιδεράδες χωρὶς κέρδος μόνον μὲ τὰ

ἔξοδα τῶν ύλικῶν. "Ετσι σᾶν μιὰ προσφορά των γιὰ τὴν Ἀναγέννηση τῆς Κόνιτσας. Θὰ πρότεινα σᾶν πρότυπο παιδικοῦ κήπου νὰ παίρναμε τὸν παιδικὸ κήπο τῆς Φιλοθέης τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ τὸν σχεδίασε ὁ Πικιώνης. Κι' είναι ἔνα Χάρμα. Φωτογραφίες τοῦ κήπου αὐτοῦ μποροῦμε ὅποιαδήποτε στιγμὴ νὰ πάρουμε. Γιὰ τὴν Κάτω Κόνιτσα, χῶρος γιὰ νὰ φτιάξουμε παιδικὸ κήπο κατάλληλος φαίνεται νὰ είναι ἔνα κομμάτι γύρω ἀπὸ τὸ Τρίτο Δημοτικὸ Σχολεῖο. Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ τελευταῖος, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν κατασκευὴ τῆς πισίνας-λιμνούλας, γιὰ τὴν ὅποια μιλοῦμε παρὰ κάτω.

Σὲ ἄλλο σημείωμά μου θὰ μιλήσω γιὰ τὴν μετατροπὴ τοῦ Χουσέν-μπεη, ποὺ είναι σήμερα Γυμνάσιο, σὲ Μουσεῖο Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Ζενώνα, κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Ἀρχοντικοῦ Τοσίτσα στὸ Μέτσοβο. Ἐδῶ, ἀνὰφέρω μόνο τὸ πάρκο ποὺ πρέπει νὰ δημιουργηθῇ γύρω ἀπὸ τοῦ Χουσένμπεη. Δὲν ξέρω πόσα στρέμματα είναι ὁ κήπος τοῦ Γυμνασίου. Νομίζω ὅτι ὁλόκληρη ἡ περιοχὴ ξεπερνάει τὰ τρία-τέσσαρα στρέμματα. "Ομως ἀπὸ ἄποψη θέσης καὶ χώρου ὁ κήπος αὐτὸς είναι τὸ καλύτερο κομμάτι τῆς Κόνιτσας. Βέβαια, οἱ μπέηδες γιὰ νὰ τὸ διαλέξουν κάτι ἥξεραν. Ἀκόμη διατηρῶ τὶς πιὸ συγκινητικὲς ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας στὴν Κόνιτσα, ἀπ' τοὺς κή-

πους τοῦ Χουσεν-Μπέη. 'Απὸ τὸν δρίζοντά τους. 'Απὸ τὴν θέα ποὺ σοῦ προσφέρουν τῆς Τύμφης καὶ τοῦ Λαζάρου. 'Ιδιαίτερα "Ανοιξη-ἀπόγευμα. Δὲν χρειάζονται πολλὰ πράγματα γιὰ τὴν διευθέτηση τοῦ χώρου. Νὰ φύγουν οἱ πέτρες. Νὰ σχηματισθοῦν μικροὶ δρόμοι. Καὶ τὸ ὑπόλοιπο νὰ γεμίσῃ γκαζόν μὲ μικρὲς τοῦφες λουλουδιῶν, ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ. Σὲ μιὰ γωνία νὰ σχηματισθῇ μιὰ συστάδα δέντρων. Καὶ ἀπὸ τὴν Κάτω Πλευρὰ ἔνα ἀνοιχτὸ γύρω-γύρω ξύλινο περίπτερο. Δὲν θᾶταν ἄσχημο οἱ κῆποι αὐτοὶ νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ στοῦ Ζεϊνέλ Μπέη. 'Εκεῖ, νὰ διατηρηθοῦν τὰ παλιὰ χτίσματα. Οἱ δύο θολωτὲς πόρτες. Νὰ καθαρισθοῦν οἱ γύρω περιοχὲς μετατρεπόμενες σὲ ἀνθόκηπους. Τοῦ Ζεϊνέλ Μπέη καὶ Χουσὲν Μπέη εἶναι περιοχὲς γεμάτες ἴστορία καὶ ὡμορφιὰ μοναδική, ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀξιοποιηθῇ. Μὲ τὸ Μουσεῖο Λαϊκῆς Τέχνης καὶ τὸν ξενῶνα συμπληρούμενα θὰ γίνουν τὸ Τουριστικότερο κομμάτι τῆς Κόνιτσας. Νὰ καθαρισθοῦν οἱ γύρω περιοχές. Βέβαια προϋπόθεση αὐτῆς ὅλης τῆς ἴστορίας εἶναι νὰ ζητήσῃ ὁ Δῆμος Κονίτσης νὰ παραχωρηθῇ τοῦ Χουσὲν Μπέη ἀπὸ τὸ Δημόσιο καὶ τοῦ Ζεϊνέλμπεη ἀπὸ τὸν κύριο Δ. Μηλίγκο. Εἶναι τόση ἡ ἀγάπη τοῦ δευτέρου γιὰ μιὰ Κόνιτσα ἀναγεννημένη καὶ ὡμορφη, ποὺ νομίζω πῶς ἀν ύπηρχε ἀπόφαση γιὰ μιὰ σωστὴ ὄλοκληρωμένη δουλειά, δὲν θὰ εἶχε τὴν παραμικρότερη ἀντίρρηση νὰ παραχωρήσῃ ἔνα μεγάλο μέρος τοῦ οἰκοπέδου αὐτοῦ.

'Η Πλατεία ἔξω ἀπ' τὸ Δημαρχεῖο ἐπεκτάθηκε ἀλλὰ δὲν διαμορφώθηκε. Νὰ ἴσοπεδωθῇ καὶ μὲ σχέδια κάποιου εἰδικοῦ νὰ φυτευθῇ. Καὶ ἀλέα θὰ μποροῦσε νὰ γίνη. Κι' ἔνα παρτέρι μὲ λουλούδια. Κι' ἔνας πήδακας νερὸ στὴ μέση καὶ μιὰ σειρὰ ἀλλα πράγματα. "Ετσι θὰ μποροῦαν ν' ἀξιοποιηθοῦν καὶ οἱ πελώριοι τοῖχοι ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ. Νὰ γίνουν καταστήματα ἀφοῦ σκαφτῇ τὸ χῶμα. Βέβαια αὐτὸ γίνεται ὅταν μὲ τὸ καιρὸ ἀξιοποιηθῇ ἡ πλα-

τεῖα καὶ ἰδιαίτερα ἡ πλευρά της πρὸς τὸ μέρος τοῦ λάκκου, ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ γίνη τὸ Δημαρχεῖο. "Αν ὅμως ὁ λάκκος δεν τροφυτεύταν, προτιμώτερο θὰ ἦταν νὰ ἔνωθῃ ἡ πλατεῖα μὲ τὸ λάκκο, ἀφοῦ ριχτῇ ὁ μαντρότοιχος. Καὶ Δημαρχεῖο νὰ χτιζόταν στὴν γωνία, ὅπως βλέπομε πρὸς τὸ λάκκο δεξιά, ψηλὰ ἐπὶ τοῦ δρόμου ποὺ πάει ἀπὸ τὸ Δημαρχεῖο στὴν ἐκκλησία, μὲ οἰκόπεδο ὅ, τι περισσεύει ἀπὸ τὸν διαμορφωμένο σήμερα δρόμο, συμπληρούμενο ἀπὸ τὸν κῆπο τῶν κληρονόμων Τόγκα. 'Εκεῖ ψηλὰ μάλιστα, δίπλα στὸ Νοσοκομεῖο θὰ φαντάζει καλύτερο. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Πλατεία τῆς ἀγορᾶς δὲν διαμορφώθηκε. 'Αλλὰ γι' αὐτὴν ὑπάρχει σχέδιο κι' ἔτσι δὲν θὰ μιλήσω ἐδῶ.

Τέλος, χωρὶς νὰ ισχυρίζωμαι ὅτι τὰ εἴπα ὅλα ὅσα πρέπει νὰ γίνουν, θὰ περάσω, γιὰ νὰ κλείσω τὸ σημερινό μου σημείωμα, σ' ἔνα μεγαλιώδες ἔργο, ποὺ πραγματοποιούμενο θὰ δώσῃ ζωὴ καὶ θὰ ἀλλάξῃ τὴν ὄψη τῆς Κόνιτσας. Θαύξήσῃ τὸν Τουρισμό της. Καὶ θὰ ἀνεβάσῃ τὴν Κόνιτσα, στὸ ἐπίπεδο τῶν πιὸ πολιτισμένων πόλεων.

'Εκεῖ ποὺ τελειώνει ὁ Μπάμπλιακας στὰ Μεϊντάνια, δηλαδὴ πίσω ἀπ' τὸ Τρίτο Δημοτικὸ Σχολεῖο, σ' ὅλη τὴν ἔκταση δεξιὰ ἀπ' τὸ αὐλάκι, μέχρι τὸ Μῆλο τοῦ Λαμπρίδη, σχηματίζεται μιὰ περιοχὴ πολλῶν στρεμμάτων ποὺ κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος της δὲν ἀνήκει σὲ κανένα ἴδιωτη, γιατὶ ἀποτελεῖ περιοχὴ σχηματισμένη ἀπὸ προσχώσεις τοῦ Μπάμπλιακα. 'Η ἐλάχιστη ἴδιωτικὴ ἴδιοκτησία εἶναι χαμηλῆς ἀξίας γιατὶ δὲν εἶναι ποτιστικὴ κι' ἔχει πολλὲς πέτρες.

Στὴν περιοχὴ αὐτὴ πρέπει νὰ φτιάξουμε μιὰ μεγάλη πισίνα λίμνη 10-15 στρεμμάτων. Βάσει ἔνδος καθωρισμένου σχεδίου, μὲ ἔνα ἐκσκαφέα (μπουλντόζα) θὰ δημιουργήσωμε τὴν λεκάνη τῆς λίμνης. Θὰ ἔχῃ σὲ ἀλλα σημεῖα μικρὸ βάθος καὶ σὲ ἀλλα μεγαλύτερο. Τὸ σχῆμα τῆς λίμνης δὲν θὰ είναι στρογγυλό, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλλειψοειδές, μὲ διαφόρους μικροὺς κόλπους. Τὰ χώμα-

ΜΟΛΙΣΤΑ

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΟΧΩΡΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

‘Από τὸν καιρὸν ποὺ ὁ «Βουρκοπόταμος», ἔγραφε τακτικὲς ἀνταποκρίσεις στὸν «’Αῶο» σχεδὸν ποτὲ πλέον ἡ Μόλιστα δὲν γνώρισε τὴ δημοσιότητα, παρ’ ὅτι εἶναι τόσα τὰ ἐνδιαφέροντα ποὺ προσφέρει. “Ισως ἄλλοτε δοθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναφερθοῦμε σὲ λεπτομερέστερα στοιχεῖα μὲ τοῦτο τὸ σημείωμα θὰ ρίξουμε μόνο μιὰ γενικὴ ματιὰ στοὺς 3 συνοικισμούς :

Γανναδιὸ-Μεσαριὰ (σήμερα Μόλιστα)-Μοναστήρι (ἄλλοτε Μποτσιφάρι). Μικρὰ ἄλλὰ ὅμορφα χωριουδάκια πρωτοισμένα νὰ ἐκμεταλλευτοῦν τὴ λίγη καλλιεργήσιμη γῆ ποὺ κατεβαίνει μέχρι τὶς ὅχθες τοῦ Σαραντάπορου. Τὰ βουνά, ποὺ τώρα σκεπάστηκαν ἀπὸ δάση παλαιότερα ἀνῆκαν στὰ γιδοπρόβατα ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν ἄλλη πηγὴ συντηρήσεως τῶν κατοίκων. Σή-

λιτισμὸ στὴν Κόνιτσα. Γιὰ νὰ γίνη, νομίζω, ὅτι τὰ ἔξοδα δὲν εἶναι σοβαρά. Κατ’ ἀρχὴν μᾶς χρειάζεται μιὰ μπουλτόζα ἔνα ἔως δύο μῆνες γιὰ τὴν ἐκσκαφή. Τὰ ΜΟΜΑ ἡ ἄλλες ‘Υπηρεσίες κρατικὲς θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς τὴν παραχωρήσουν. Πιθανόν, νὰ ὑποχρεωθῆ ὁ Δῆμος νὰ πληρώσῃ τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα γιὰ τὴν μεταφορὰ τῆς ἀμμού καὶ τῶν βοτσάλων ἀπ’ τὸ ποτάμι. ‘Η διαμόρφωση τῆς ἄλλης περιοχῆς θὰ γίνη μὲ προσωπικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων καὶ τὴ βοήθεια τῶν σχολείων, τοῦ στρατοῦ κ.λ.π. “Εχω πληροφορίες μάλιστα ὅτι ὑπάρχουν καὶ διεθνεῖς ὄργανώσεις νέων ποὺ προσφέρονται γιὰ ἐθελοντικὴ δουλειὰ σὲ ἔργα αὐτῆς τῆς μορφῆς. Πάντως, οἱ δαπάνες θὰ εἶναι πολὺ μικρότερες ἀπὸ τὸ μέγεθος καὶ τὴ σημασία τοῦ ἔργου. Κι’ ὅπως εἶπα λίγο παραπάνω νομίζω ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ εἶναι πραγματικὰ μεγαλειώδες γιὰ τὴν Κόνιτσα.

Γιαν. Λυμ.

τα ποὺ θὰ βγοῦνε θὰ μπαίνουν ἀπὸ τὴν ἐπάνω πλευρά, σὲ τρόπο ὥστε νὰ σχηματισθοῦν κατὰ μῆκος τῆς λίμνης ἀλλοῦ μικροὶ λοφίσκοι καὶ ἀλλοῦ μικρὲς ἐπίπεδες ἐπιφάνειες. Πάντως, αὐτὸς ὁ ὄγκος τῶν χωμάτων θὰ χρησιμεύσει καὶ σᾶν φρᾶγμα προστατευτικὸ τῆς λίμνης ἀπ’ τοὺς θυμοὺς τοῦ Μπάμπλιακα. ‘Η λίμνη θὰ συνδεθῇ μὲ τὸ αὐλάκι κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε ἀπὸ τὴ μεριὰ θὰ μπαίνει, ὅλη ἡ ποσότητα τοῦ νεροῦ τοῦ αὐλακιοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη θὰ φεύγει. Φυσικὰ φεύγοντας τὸ νερὸ ἀπὸ τὴ λίμνη θὰ ἀκολουθῇ τὸ αὐλάκι. ”Ετσι ἡ λίμνη θὰ ἔχῃ διαρκῶς ἀνανεούμενο νερὸ καὶ θὰ εἶναι ἀπολύτως καθαρὴ χωρὶς ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ νερὸ τοῦ αὐλακιοῦ νὰ ὑφίσταται καμμιὰ μείωση. Στὸ βάθος τῆς λίμνης θὰ ρίξουμε ἄμμο καὶ βότσαλα ποὺ θὰ φέρουμε ἀπὸ τὸ ποτάμι γιὰ νὰ μὴ λασπώνει. ”Αν κατὰ τὴν ἐκσκαφὴ βροῦμε συμπαγεῖς πέτρινους ὄγκους δὲν θὰ τοὺς πειράξουμε. Δὲν θάταν ἄσχημα ώρισμένα νησάκια. Γύρωγύρω ἀπὸ τὴ λίμνη θὰ διαμορφώσουμε τὴν περιοχὴ σὲ κήπους, μὲ συστάδες δένδρων καὶ λειβάδια γκαζόν. ”Οσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ περιοχὴ τῶν κήπων, τόσο καλύτερα. Σὲ κάποιο σημεῖο θὰ φτιάξουμε ἔνα κεντράκι, τὸ ὄποιο θὰ ἐκμεταλλεύεται ὁ Δῆμος. Σὲ ἄλλο σημεῖο. Θὰ φτιάξουμε τὸν παιδικὸ κήπο, γιὰ τὸν ὄποιο μιλήσαμε πρηγουμένως.

Οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὄποιους δὲν μπορεῖ νὰ γίνη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κοντὰ στὸ ποτάμι εἶναι ποὺ τίποτε σταθερὸ καὶ μόνιμο δὲν γίνεται στὸ ποτάμι. Κάθε χρόνο θὰ χρειάζεται νέα ἐκσκαφὴ καὶ νέα ἔξοδα. ”Ενῶ ἔδω ὅτι γίνεται μιὰ φορά, θὰ μένει μόνιμο καὶ κἀθε χρόνο θὰ βελτιώνεται περισσότερο.

Πιστεύω πῶς ὅλο αὐτὸ τὸ συγκρότημα, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ Τουριστικὸ Περίπτερο στὸ Βοϊδομάτι καὶ μὲ τὴν ἄλλη βελτίωση τῆς Κόνιτσας θὰ ἀποτελέσῃ τὸν βασικώτερο πόλο ἔλξεως τῶν ξένων. Θὰ γίνη τὸ κάμπιγκ πολλῶν μονίμων παραθεριστῶν. Θὰ φέρῃ τὸν πο-

μερα δὲν ἀξίζει νὰ μιλᾶμε γιὰ γεωργικὰ προϊόντα. 'Ο λίγος κόσμος ποὺ ἀπέμεινε δὲν περιμένει ἀπὸ αὐτὰ τὴν πρόσοδό του. "Εχουν τοὺς ξενιτεμένους, ἔχουν καὶ μερικοὶ τὶς δημόσιες θέσεις. 'Ακόμη κι αὐτὸ τὸ περίφημο «μολιστινὸ κρασὶ» κατάντησε ἀκριβοθώρητο, ἐνῶ τὰ μῆλα, σὲ μεγάλες ποσότητες, μένουν ἀδιάθετα γιατὶ κανένας δὲν τὸ βλέπει συμφέρον νὰ τὰ ἐμπορευτῇ. 'Ωστόσο δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ παραβλέψῃ τὸ ζῆλο καὶ τὴν ἀγάπη, αὐτῶν ἔστω ποὺ ἀπέμειναν ἀπὸ τὴν ἐπιδημία τῆς μεταναστεύσεως καὶ τῆς ἀστυφιλίας, στὸν τόπο καὶ στὰ κτήματά τους. Καὶ ἐδῶ εἶναι ποὺ στηρίζουμε ζωηρὲς τὶς ἐλπίδες μας γιὰ μελλοντικὴ ἀναβίωση καὶ ἴδιαίτερα τουριστικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς.

Εἶναι τόσα τὰ ἐνδιαφέροντα ἐδῶ γιὰ ἔναν ξένο καὶ εἶναι τόση ἡ εὔγένεια καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν κατοίκων, ποὺ δὲν ἔχει τίποτε ἀπὸ τὴν τραχύτητα τῶν χωρικῶν ἀλλὰ θυμίζει μᾶλλον συνοικία τῆς Πλάκας στὴν Ἀθήνα. Δρόμοι καθαροί. λιθόστρωτοι μὲ μπαλκόνια· διώροφα καὶ τριώφορα ἀρχοντόσπιτα μὲ θαυμάσια ἀρχιτεκτονική. Σπίτια διαθέσιμα γιὰ φιλοξενία, δημοτικὰ κτίσματα—κληροδοτήματα εὔεργετῶν μὲ ἐπιβλητικὴ ἐμφάνιση. 'Η Σπυριδώνειος Σχολὴ (ἄλλοτε Σχολαρχεῖο μὲ κινηματογράφο) τὸ Παρθεναγωγεῖο, τὸ "Ασυλο τῶν Ζένων (ποὺ παρεῖχαν φιλοξενία σὲ κοπέλλες-μαθήτριες καὶ ξένους) στὸ Γανναδιό, ίκετεύουν τώρα κάποιος νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ γι' αὐτά. Τὸ ἴδιο χωριὸ ἀριθμεῖ 12 ἐκκλησίες καὶ ἰσάριθμες ἵσως οἱ ἄλλοι δύο μαχαλάδες μὲ ἀξιόλογες καὶ παλιὲς εἰκόνες (μία φέρει χρονολογία 1104). Στὸ Μποτσιφάρι ἄλλωστε, εύρισκεται τὸ Μοναστήρι μὲ τὴ θαυματουργὴ εἰκόνα του ποὺ πολλοὶ τὴ θέλουν γιὰ ἔργο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Στὴ Μεσαριὰ πάλι διηγοῦνταν γιὰ ἔνα γίγαντα ποὺ ἔκτιζε τοίχους μὲ πελώριους λίθους. Καὶ στὸ Γανναδιὸ ὁ κ. Μιλτ. Ζυνὸς ἔχει δημοσιεύσει σὲ Γιαννιώτικες ἐφημερίδες μελέτες γιὰ ἀρ-

χαῖα εύρηματα (λίκυθοι, θώρακες, λόγχες, νομίσματα κλπ.). 'Επίσης σώζεται τὸ τεράστιο τουρκικὸ κτίριο ὃπου ἐπὶ 'Αλῆ-Πασᾶ συγκεντρώνονταν οἱ φόροι τῶν γύρω χωριῶν.

Καὶ μ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐνδείξεις δὲν διεκδικοῦμε τίτλους ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. Γιὰ τὴν περίοδο ὅμως τῆς Τουρκοκρατίας καὶ μετά, ἔχομε νὰ καυχώμαστε γιὰ τὸν τόπο μας: Γιὰ τὴν ἴδιαίτερη κομψὴ καὶ τεχνικὴ ἐμφάνιση τῶν σπιτιῶν, γιὰ τὴν παλιὰ δόξα τῶν κληροδοτημάτων μας, τὴν εὔγένεια καὶ τὴν ἀρχοντιὰ τῶν κατοίκων, τὴν θεία ὁμορφιὰ τῆς φύσης ποὺ σ' ἔναν πλατύ ὁρίζοντα, ποὺ περιλαμβάνει τὸ Γράμμο, τὴ Γύφτισσα, τὸ Σμόλικα, τὴν Τύμφη, τὴ Νεμέρτζικα καὶ τὸ Κάμινικ, κλείνει ἔναν τόπο ἱστορικὸ γιὰ τὴ νεώτερη 'Ελλάδα καὶ μοναδικὸ γιὰ τὶς ἀπαράμιλλες φυσικὲς καλονές του: 'Απέραντα δάση, ἄφθονα κρῦα νερά, ὄμορφοι τόποι γιὰ περίπατους, γραφικὰ γεφυράκια, ἄφθονα καὶ ποικίλα φρούτα, «χοντρὸ» κυνῆγι, γιὰ ἥρεμη ζωὴ μέσα σὲ ἄγρια τοπεῖα.

Καὶ οἱ Μολιστινοί: Οἱ γνώριμοι γλεντζέδες μὲ τὰ τακτικώτατα «ζιαφέτια» ποὺ περιέγραφε ἄλλοτε ὁ «Βουρκοπόταμος» καὶ ἔχουν νὰ λένε σήμερα γιὰ ὅλη τους τὴ ζωὴ ὅσοι τὰ ζήσουν. «Τσιμπούσια» στὴ Λίμνη, στὴ Βόρστα, στὴ Τζιαντόρα, στὰ Λειβάδια· μὲ κλαρινο-βιολὶ καὶ ντέφι. Καμμιὰ φορὰ καὶ μὲ τὸν «τάμπουρα» τοῦ Μητρούση, τοῦ λεβεντόγερου ποὺ θά μείνη ἀξέχαστος τύπος τοῦ χωριοῦ. Καὶ οἱ γυναίκες ἀρχίζουν τὸ τραγούδι μόνες τους, ξεχνῶντας τὰ βάσανα ποὺ κάθε μέρα τραβοῦν, γιὰ νὰ πᾶνε ποδαρόδρομο ὡς τὸ καπηλιὸ καὶ τὸν Ἀντζερούχη (ὅπου κοντὰ ἥταν τὸ παλιὸ χωριό). Δουλειὰ περίεργη γιὰ ὅσους δὲν τὴν ξέρουν. 'Η γυναίκα φορτώνεται «ζαλίκι» ἀνεβαίνει στὰ δένδρα γιὰ νὰ κόψη κλαδί, ὀργώνει καὶ τσαπίζει, πάει γιὰ ξῦλα καὶ μόνη ὠρα ποὺ θὰ ξεκουρασθῇ εἶναι τὰ θερινὰ βραδυνὰ στὰ πεζούλια ἢ τὸ χειμῶνα στὸ τζάκι ἢ τὰ γλέντια καὶ οἱ χοροί. Πᾶνε πλέον καὶ

ΑΓΑΘΟΕΡΓΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΣΤΑ

Οι παλιοί Κονιτσιώτες άγαπούσαν πολὺ τὸν τόπο τους. Ταξίδευον στὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ξεχνοῦσαν τὴν πατρίδα. "Οταν προκόβανε, ἡ πρώτη τους ἔγνοια ἦταν νὰ στείλουν χρήματα στὸν τόπο τους «πρὸς ὑπανδρείαν ὄρφανῶν, ἐλέη πτωχῶν καὶ ἄλλα θεάριστα ἔργα». Άκομα κι αὐτοὶ ποὺ μένανε στὴν Κόνιτσα, ἀδίσταχτα πρόσφεραν γιὰ τὴ βελτίωσή της, τὰ σχολεῖα, τὶς ἐκκλησίες τους κλπ.

Θὰ μποροῦσε νὰ δημοσιεύσῃ κανένας τὸν μακρύτατο κατάλογο τῶν δωρητῶν καὶ εὔεργετῶν τοῦ Ἀγίου Νικολάου Πάνω Κόνιτσας, γιὰ νὰ φανερωθῇ πόσο τὰ παραπάνω ποὺ εἴπαμε εἶναι πολὺ πιὸ κατώτερα τῆς πραγματικότητας.

Ἄπὸ τὰ προηγούμενα σημειωματά

μας εἴδαμε τὰ «ἄσπρα» ποὺ πρόσφεραν οἱ διάφοροι Κονιτσιώτες, ὑπὸ τύπου συνδρομῶν, γιὰ νὰ χτισθῆ καὶ ίστορηθῆ ὁ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἀγίου Νικολάου Ποράτζανης. Άκομα, τὸν «τόπο καὶ τὴν ὕλην» ποὺ ἔδωσαν ώρισμένοι ἀργότερα γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ Ἐπίσκοπος Βελλᾶς «κατοικίαν καὶ ὁσπήτιον». Σ' ἄλλο σημείωμα τῆς «Κόνιτσας», ἀναφέρθηκε πὼς διάφοροι Κονιτσιώτες συνέβαλαν μὲ μετρητὰ στὴν κατασκευὴ τῆς γέφυρας τοῦ Ἀώου. (Λιάμπετης, Σκουμπουρδῆς, Μάστος, Παπάζογλου, Ζωίδης, ἀδελφοὶ Μπεκιάρη, Μωχαμετ-μπέη Σίσκος, Μητροπολίτης Βελλᾶς κλπ.).

Στὰ ἐν Ἡπείρῳ Ἀγαθοεργήματα, ὁ Λαμπρίδης, στὴ «Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου» ὁ Ἀραβαντινός, καὶ σὲ ἄλλες γραπτὲς πηγές, ἀναφέρονται πολ-

οὶ προλήψεις καὶ οἱ γριὲς νοσταλγοῦν πότε κι αὐτὲς θὰ κατεβοῦν μὲ τὸ λέωφορεῖο στὴν Κόνιτσα.

Ίδοῦ ἡ Μόλιστα! Οἱ ἀρχοντογλεντζέδες Γανναδιῶτες, οἱ Μεσαρίτες ποὺ ἔχουν στὸ αἷμα τους τὴν ψαλτικὴ καὶ τὴ θυμοσοφία οτὸ πνεῦμα τους καὶ οἱ Μποτσιφαρίτες, σκληροὶ στὴ δουλειά τους. Μ' αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι γνωστοὶ στὴν ἐπαρχία οἱ Μολιστινοὶ καὶ διακρίνονται στὴν κουβέντα τους ἀπὸ τὸν τονισμὸ στὸ τελικὸ σῆγμα (π.χ. ἔρθησσ;) καὶ τὴν κατάχρηση στὴ λέξη «καμάρι». Ἀρκετοὶ εἶναι ποὺ μορφώθηκαν καὶ κατέχουν ἀξιόλογες θέσεις, ἄλλοι ποὺ προσέφεραν πολλὰ στὴν ἴδιαίτερη πατρίδα τους καὶ ἄλλοι πού τῷχουν σκοπὸ νὰ τὴ βοηθήσουν. Στὴν Κόνιτσα πολλὰ ἀπὸ τὰ κεντρικὰ καταστήματα ἀνήκουν στὸ Μολιστινοὺς ἄλλὰ καὶ τὰ

Γιάννινα, ἡ Ἀθήνα, ἡ Ἀμερική, ἡ Αὐστραλία εἶναι κατάσπαρτα ἀπὸ ξενιτεμένους τῆς Μόλιστας πού, ὅπως καὶ ἀπὸ ἄλλα χωριά, ἀναζητοῦν τοὺς πόρους τῆς ζωῆς τους, χωρὶς ὅμως νὰ συγχωροῦν τὴ Μοῖρα τους ποὺ τοὺς ξεκλήρισε ἀπὸ τ' ἀγαπημένα χώματα.

Μιὰ παρήγορη ἐλπίδα καὶ σ' αὐτοὺς ἀναφάνηκε μὲ τὴν ἔκδοση τῆς «Κόνιτσας» ποὺ τὸ ἀρτιώτατο περιεχόμενό της δίνει τὴν εὔκαιρία σὲ ντόπιους καὶ ξενιτεμένους νὰ ἀλληλογνωρισθοῦν καλύτερα, νὰ θυμηθοῦν τὰ παλαιὰ καὶ νὰ πληροφορηθοῦν τὰ νεώτερα. Σ' αὐτὰ θελήσαμε νὰ συμβάλουμε καὶ μεῖς μ' ἔνα ἀπλὸ σημείωμα γιὰ ὅσους γνωρίζουν καὶ ἀγαποῦν τὸ χωριό μας, τὴ Μόλιστα.

Χαρίλαος Γκούτος
Φοιτητὴς Νομικῆς

λὰ ὄνόματα Κονιτσιωτῶν ποὺ διέθεσαν χρήματα, γιὰ διάφορα ἀγαθοεργὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα. Πολὺ παλιά, κάπιοις Δημήτριος ἐκ Κονίτσης ποὺ ἡ παράδοση δὲν διέσωσε τὸ ἐπώνυμό του, διέθεσε σοβαρὴ περιουσία ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ Ἀγίου Αθανασίου Ιωαννίνων.

‘Ο Ζαΐρας καὶ Τατσέτας (1784) ἔδωσαν χρήματα καὶ οἰκόπεδο γιὰ νὰ γίνῃ σχολεῖο στὴν Κάτω Κόνιτσα. ‘Ο Ζήσης Καραπάνος ἐκ Κονίτσης (1828) ἐκληροδότησε στὸ ‘Ελληνικὸ Σχολεῖο τῆς Πάνω Κόνιτσας γρ. 32.000. «’Αλλ’ ἡ ἀχάριστος τοῦ διαθέτου κόρη Σουσάννα, ἀπέρριψεν τὴν τελευταίαν καὶ ίερὰν τοῦ πατρός της θέλησιν προσβαλοῦσα τὴν διαθήκην ἐκείνην». Γιὰ τὸ ᾶδιο ‘Ελληνικὸ Σχολεῖο Πάνω Κόνιτσας διέθεσαν καὶ ὁ Νικόλαος Τατσιόπουλος μιὰ οἰκία ἀξίας γρ. 12.000 «περιελευσομένην εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τῆς Σχολῆς μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου αὐτοῦ». ‘Ο Αναστάσιος Μπανταούλας διέθεσεν γαίας. ‘Η Παρασκευὴ Στεφάνου οἰκία. ‘Ο Σπυρίδων Σιάκας οἰκία κλπ.

‘Αργότερα (1849), γιὰ τὰ νερὰ τῆς Κόνιτσας ὁ Μιχαὴλ Σταύρου πρὸς «διοχέτευσιν αὐτῶν καὶ διανομὴν κατέβαλε 4000 γρόσια. Οἱ ἀδελφοὶ Ἐλμὰζ Μπέη (1851) κατέβαλον ἀνὰ 2000 γρόσια ἕκαστος πρὸς κατασκευὴν 2 κρουυνῶν. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος κατεσκεύασεν τὴν ἐν τῇ κάτω συνοικίᾳ τῆς πόλεως μετ’ εύρείας δεξαμενῆς, ὁ δὲ δεύτερος ἐν τῇ ἀγορᾷ».

Καὶ ἀργότερα (1881) ἔχομε τὸν Δημήτριο Δερδέκη ὁ ὅποιος ἔστειλε ἀπὸ τὴν Βλαχιά, ὅπου ἔμεινε, στὸ ‘Υπουργεῖο ‘Εκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑλλάδος, τὸ ποσὸ τῶν 24036 φράγκων, μὲ τὴν ἐντολή, τὸ μισὸ νὰ διατεθῇ γιὰ τὴν ἴδρυση Νηπιαγωγείου στὴν Κόνιτσα καὶ τὸ ἄλλο μισὸ νὰ κατατεθῇ σὲ τράπεζα καὶ οἱ τόκοι νὰ χρησιμεύσουν «πρὸς ἐντελέστερο καταρτισμὸν τῆς ὑπαρχούσης ἐν τῇ ἄνω Κονίτσῃ Ἑλληνικῆς Σχολῆς» κλπ.

Οἱ μεγαλύτεροι ὅμως εὔεργέται (λα-

σοθέται καὶ ἔλευθέται) τῆς Κόνιτσας ἥσαν οἱ Κωνσταντίνος Ἰωάννου Μάνθος Κονιτζιώτης, Λάμπρος Ἰω. Μάνθου, Παναγιώτης (Πᾶνος) Δημητρίου Χατζηνίκου Κονιτζιώτης (ὁ προστάτης τοῦ Ζώη Καπλάνη), Μιχαὴλ Διαμάντου Κονιτσιώτης, Ἰωάννης Μάνθου Κονιτζιώτης καὶ Μιχαὴλ Δημητρίου Κονιτζιώτης.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς καὶ ἵδιαίτερα γιὰ τὸν Παναγιώτη Δημητρίου Χατζηνίκου θὰ μιλήσωμε κάπως εύρυτερα σὲ ἄλλο σημείωμά μας. Σήμερα θ’ ἀρχίσωμε τὴν δημοσίευση ὡρισμένων πληρεξουσίων ἐγγράφων, τῶν προκρίτων τῆς Κόνιτσας σχετικῶν μὲ τὴν εἰσπράξιν τῶν τόκων, τῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως κατατεθειμένων εἰς διάφορα ταμεῖα κεφαλαίων, τὰ ὅποια βρέθηκαν σὲ ἀντίγραφα τοῦ παποῦ μου Νικολάου Κ. Βεκιάρη, πρόκριτου τῆς Κόνιτσας κατὰ τὴ δεύτερη πεντηκονταετία τοῦ περασμένου αἰῶνα.

«Πατριάρχης Κωνστάντιος ἐπιβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιοῦμεν οἱ ὑπογεγραμμένοι ὅτε ‘Αρχιερεὺς Βελλᾶς καὶ οἱ Πρόκριτοι τῆς πόλεως Κονίτσης, ὅτι ὁ ἀείμνηστος Μιχαὴλ Διαμάντου Κονιτσιώτης κατὰ τὸ ἔτος χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν ἐνδέκατον τὴν δεκάτην ὄγδόην τοῦ μηνὸς Αὔγουστου κατέθεσεν ἐκ τῆς περιουσίας του εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον τῆς Μόσχας ρούβλια πέντε χιλιάδας ἀριθμ. 5.000, τῶν ὅποιων ὁ τόκος εἰς ρούβλια διακόσια πεντήκοντα ἀριθ. 250 διέταξε νὰ πληρώνηται εἰς τὴν Κοινότητα τῆς πόλεως μας Κονίτσης πρὸς ὑπανδρείαν ὄρφανῶν, ἐλέη πτωχῶν καὶ ἄλλα θεάρεστα ἔργα, διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν εἴχαμεν προλαβόντως διορίσει τὸν Κύριον Ἰωάννη μπούμπα ἐπίτροπόν μας ἀλλ’ ἐπειδὴ αὐτὸς ὡς βεβαιούμεθα ἀπέθανε, διὰ τοῦτο ἀποκαθιστῶμεν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος μας ἐπίτροπόν μας τὸν ἐν Μόσχᾳ ἀδελφὸν αὐτοῦ κυρ. Ἀναστάσιον μπούμπαν, ἵνα δυνάμει τοῦ παρόντος ζητῇ καὶ παραλαμβάνει παρὰ τοῦ ἐκεῖ Ὁρφανοτρο-

φείου ἐτησίους τόκους τῶν εἰρημένων ρουβλίων, ἐπαφίνων τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικά, τὰ ὅποια θέλουν ἔχη ὅλη τὴν ἴσχὺν ὡς νὰ ἐγίνοντο παρ' ἡμῶν τῶν ἴδιων. μετά δὲ τὴν παραλαβὴν ὅπως ἀκούη θεωρημένος ἐπιτροπός τὰς διαταγάς μας. ὅθεν ἔγεινεν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητός μας τὸ παρὸν κοινὸν ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ὑποσημειωμένων ἡμῶν καὶ ὑποβεβαιωμένον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως μας, τὸ ὅποιον πέμπεται πρὸς τὸν Κύρ. Ἀναστάσιον Μπούμπαν, ἵνα τὰ τῆς ἐπιτροπείας αὐτοῦ διενεργήσῃ.

Ἐν Κονίτσῃ τὴν 5ην Ἀπριλίου 1834
(ὑπογραφαὶ)

«Ο προεστώς τῆς Κοινότητος Κονίτσης Χριστόδουλος σκουμπουρδῆς».

«Ο Ἐπίτροπος τοῦ Ἅγιου Νικολάου Παναγιώτης Θεοδοσίου.

«Νικόλαος Ζήση ἀναστασίου
«Δημήτριος Σκουμπουρδῆς

«Γεώργιος Ἰωάννου
«Διαμάντης Νικολάου

«Μήχος Π. Σταύρου
«Χριστόδουλος Ζήση Τσηπης

«Τόλης Πασχάλη
«Νικόλαος Διαμάντη Κολιού

«Μιχαὴλ Χριστοδούλου
«Βασίλειος Παπαϊωάννου

«Χρῆστος Τζέτζιου
«Γεώργιος Διαμάντη

«Παναγιώτης Ἀναστασίου
«Ζώης Βασιλείου

«Ιωάννης Δημ. Λιάμπεης

(Τ.Σ.) Ο Βελλᾶς »αὶ Κονίτσης Ἰωσὴφ ὑποβεβαιοῖ τὴν γνησιότητα τῶν ἄντικρυς ὑπογραφῶν τῆς πόλεως Κονίτσης.

(Τ.Σ.) Ο Πατριάρχης Κωνστάντιος ἐπιβεβαιοῖ.

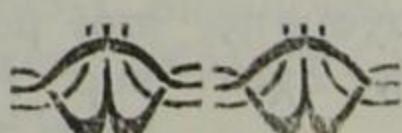
Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιοῦμεν οἱ ὑπογεγραμμένοι ὅτε Ἀρχιερεὺς ἡμῶν καὶ οἱ Πρόκριτοι τῆς Πόλεως ὅτι ὁ

ἀείμνηστος Παναγιώτης Χατζηνίκου Κονιτζιότης εἶχεν καταθέση πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Μόσχας ἵκανὴν ποοότητα Ρουβλίων ἐκ τῆς περιουσίας του κατὰ τὸ ἐκεῖ ἐνδεικτικὸν γραμμάτιον (billet) τοῦ Ὁρφανοτροφείου τῶν ὅποιων ὁ τόκος διέταξε νὰ πληρώνηγε εἰς τὴν Κοινότητα τῆς πόλεως μας Κονίτσης, πρὸς ὑπανδρείαν ὄρφανῶν, ἐλέη πτωχῶν καὶ ἄλλα θεάρεστα καὶ κοινοφελῆ ἔργα. διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν εἴχομεν διορίσει προλαβόντως τὸν Κύριον Ἰωάννην Μπούμπαν ἐπίτροπόν μας· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ὡς βεβαιούμεθα ἀπέθανε, διὰ τοῦτο ἀποκαθιστῶμεν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος μας ἐπίτροπόν μας τὸν ἐν Μόσχᾳ ἀδελφὸν αὐτοῦ Κυρ. Ἀναστάσιον μπούμπαν, ἵνα δυνάμει τοῦ παρόντος ζητῆ καὶ παραλαμβάνη παρὰ τοῦ ἐκεῖ ὄρφανοτροφείου τοὺς ἐτησίους τόκους τῶν εἰρημέμων ρουβλίων, ἐπαφίνων τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα τὰ ὅποια θέλουν ἔχει τὴν ταχὺν ὡς νὰ ἐγίνοντο παρ' ἡμῶν τῶν ἴδιων. μετὰ δὲ τὴν παραλαβὴν ὁ εἰρημένος ἐπιτροπός μας θέλει ἀκούει τὰς διαταγάς μας. «Οθεν ἔγεινεν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος ἐπιτροπικὸν ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ὑποσημειωμένων ἡμῶν καὶ ὑποβεβαιωμένον ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως μας, τὸ ὅποιον πέμποντες πρὸς τὸν Κύριον Ἀναστάσιον μπούμπαν ἵνα διὰ τῆς ἐπιτροπείας αὐλοῦ διενεργήσῃ.

Ἐν Κονίτσῃ τὴν 5 Ἀπριλίου 1834
(ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῆς κοινότητος Κονίτσης ὅσες αἱ ἐν τῷ ἄντικρῳ ἔγγράφῳ).

(Τ.Σ.) Ο Βελλᾶς καὶ Κονίτσης Ἰωσὴφ ὑποβεβαιοῖ τὴν γνησιότητα τῶν ἀπέναντι ὑπογραφῶν τῶν Προκρίτων τῆς πόλεως Κονίτσης.

Γιάν. Λυμπ.

Σημειώσεις

Τὴν 11η καὶ 12η Αύγουστου εἰς τὸ ἀρχαῖον θέατρον τῆς Δωδώνης ἀναβιβάζονται ἀπὸ τὸ κλιμάκιον τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου αἱ τραγῳδίαι «Ἀντιγόνη» καὶ «Αἴας» τοῦ Σοφοκλέους.

Ἡ «Ἀντιγόνη» παρεστάθη τὸ πρῶτον πιθανὸν κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 441 ἢ 440 π.Χ. κατὰ τὰς ἔορτὰς τῶν Μεγάλων Διονυσίων εἰς τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου, πρωτεύσασα μάλιστα.

Ο «Αἴας» ἐδιδάχθη εἰς τὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 450-442 π. χ.

Πρέπει νὰ ὅμοιογηθῇ ὅτι ἡ προσπάθεια τῆς «Ἐταιρίας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν» νὰ καθιερώσῃ τὸ Φεστιβάλ Δωδώνης, ἀπετέλεσε ἀλθον. Διδάσκει καὶ κάμνει γνωστὸ τὸ ἀρχαῖο δράμα στὸ εὐρύτερο Κοινὸ τῆς Ἡπείρου· ἀλλὰ συγχρόνως δημιουργεῖ μιὰ ἀξιόλογη τουριστικὴ κίνησι στὴν Πρωτεύουσα τῆς Ἡπείρου.

* *

Τὸ Φεστιβάλ τῆς Δωδώνης ἀποτελεῖ γιὰ ὅλους μας μοναδικὴ εὔκαιρία γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὴν ἴδιαιτέρα Πατρίδα μας καὶ νὰ γνωρίσωμε τὸ ἀρχαῖο Θέατρο τῆς Δωδώνης. Ἡ ὁργάνωσις τοῦ Φεστιβάλ εἶναι τελεία. Οἱ δρόμοι εἶναι θαυμάσιοι. "Οσοι μποροῦμε ἀς κάμωμε μιὰ ἐκδρομὴ κι' ἔνα προσκύνημα στὴ Πατρίδα.

* *

Μὲ τὴν εὔκαιρία τοῦ Φεστιβάλ οἱ Κονιτσιῶτες θὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν Κόνιτσα καὶ τὰ χωριά τους στὴν καλλίτερη ἐποχὴ τοῦ ἔτους. Θὰ παρευρεθοῦν στὰ Πανηγύρια ποὺ γίνονται τὸν Δεκαπενταύγουστο στὰ ἔξωκλήσια καὶ θὰ ἴδοῦν νὰ ζωτανεύουν ἔκεινα ποὺ τοὺς εἶχαν μείνει ως ἀναμνήσεις.

* *

Ἡ ΚΟΝΙΤΣΑ, ἐξεδόθη εἰς μικρὸν σχῆμα διὰ νὰ εἶναι εὔκολος ἡ βιβλιοδέτησίς της κατὰ τόμους, ὥστε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸν χρόνον.

Ἐὰν ἐξεδίδετο εἰς σχῆμα μικρὰς ἐφημερίδος εἶναι βέβαιον ὅτι τὰ φύλλα τῆς δὲν θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ διατηρηθοῦν, ὅπως δὲν διετερήθησαν τὰ φύλλα τῆς «ΚΟΝΙΤΣΗΣ» τοῦ Παναγιώτου Φλώρου, τοῦ «ΑΩΟΥ» καὶ τοῦ «ΚΑΤΗ».

Ἡ διατήρησις τῶν τόμων τῆς «ΚΟΝΙΤΣΗΣ» ἔχει ἀξίαν διότι, ὅπως καὶ εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος ἐτονίσαμεν, θὰ ἀποιελέσῃ τὸ ιστορικὸν καὶ λαογραφικὸν ἀρχεῖον τῆς Ἐπαρχίας μας.

* *

Ἐγράφαμεν εἰς τὰ σημειώματα τοῦ πρώτου τεύχους διὰ τὸν ὁργασμὸν τῆς Κονίτσης ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐφημερίδων κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς της. Συμπληροῦντες τὰς σημειώσεις μας ταύτας καθιστῶμεν γνωστὸν ὅτι πλὴν τῶν ἐν Κονίτσῃ ἐφημερίδων, ἐξεδίδετο περιοδικός ἐν Ἀθήναις ἐφημερίς ὑπὸ τὸν τίτλον ΑΣΤΗΡ-ΙΛ, ὑπὸ τοῦ μακαρίτη ἐκ Κονίτσης Θωμᾶ Χατζῆ, ἀσχολουμένη γενικώτερα μὲν Ἡπειρωτικὰ θέματα, ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερα μὲν θέματα τῆς Κονίτσης.

Δυστυχῶς παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας μας δὲν κατορθώσαμεν ἀνεύρωμεν φύλλα τῆς ἐφημερίδος ταύτης.

* *

Ἡ «ΚΟΝΙΤΣΑ» εὐχαριστεῖ θερμῶς ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔσπευσαν νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομήν των. Ἀρκετοὶ μάλιστα προσέφεραν ποσὰ ἀνώτερα τῆς ἐτησίας συνδρομῆς.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι στηριζόμεθα ἀποκλειστικῶς στὴν ἀγάπη τῶν Συνεπαρχιωτῶν μας. Αὐτὴ καὶ μόνη θὰ στηρίξῃ τὸ περιοδικό μας καὶ θὰ τὸ κάμη πλουσιώτερο.

Περιμένουμε συνεργασία ἀπὸ κάθε συνεπαρχιώτη μας δυνάμενον νὰ ἀναπτύξῃ προβλήματα τῶν χωριῶν μας καὶ τὴν ὄλικὴ ἐνίσχυσι διὰ τῆς ἐγγραφῆς ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων συνδρομητῶν. "Οσοι ἔχουν πιστέψη ὅτι τὸ περιοδικό μας εἶναι κάτι τὸ χρειαζούμενο ἀς σπεύσουν νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομή των.

Δύο ύπερμεγέθεις ἄρκτοι ἐνεφανίσθησαν τὴν 27ην Ἰουνίου, εἰς ἀπόστασιν 100 μέτρων ἔξωθι τῆς Φούρκας καὶ κατεσπάραξαν μόσχον, ἀνήκοντα εἰς τὸν Ν. Κίτσην. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι πέρυσι πολλὰ πρόβατα, ἀγελάδες καὶ ἡμίονοι εἶχον κατασπαραχθῆ ὑπὸ ἄρκτων. Ἡ ἐκ νέου ἐπανεμβάνισίς των προκάλεσε φόβον ὡς τὴν περιοχὴν καθόσον δι' ἀποφάσεως τῶν Δασικῶν ἀρχῶν ἀπαγορεύεται ἡ θήρα ἄρκτων ὡς ἐπιβλαβῶν ἀγριμιῶν.

Αφίξεις-ἀναχωρήσεις

— Ἀφίχθη ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς διὰ Κόνιτσαν ἡ κ. Λευκοθέα Ἡ. Λάζου τὸ γένος Χριστοδούλου Κούσιου.

— Ἐπίσης ἀφίχθη ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἡ κ. Μαρία Τσανάδη τὸ γένος Εὐαγγ. Ζυνοῦ μεταβαίνουσα εἰς Γανναδιό.

— Ἀφίχθησαν ἐκ Κονίτσης οἱ νέοι Γ. Παπαθεμιστοκλέους, Χρ. Κούγιας, Σπ. Χοῦσος, Τσαρούχης καὶ Γκόγκος δι' ἀνωτέρας σπουδάς.

— Ἀνεχώρησεν διὰ Πάδες ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Κοντογιάννης μετὰ τῆς οἰκογενείας του.

Γάμοι

Τὴν 1 Ἰουλίου ἐ.ἔ. ἐτελέσθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Ζώνης οἱ γάμοι τοῦ κ. Ὁδυσσέως Χουλιαρᾶ υἱοῦ τοῦ συμπατριώτου μας κ. Κωνσταντίνου Χουλιαρᾶ μετὰ τῆς δεσποινίδος Λιὸση.

Εἰς τὴν τελετὴν παρευρέθησαν πολλοὶ συμπατριῶται.

Γεννήσεις

Ο κ. Θεοφάνης Ματαρᾶς ἐκ Πυρσογιάννης ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος.

Αρραβώνες.

Ἡ ἐξ Ἁγίας Βαρβάρας διὸς Ὁλγα

[εἴδ. αὐτὸν τάχις τατιρίζει]

(Κόνιτσα
30-6-62)
Τὴν 25ην
ἀφίχθησαν
ὁ Πρόεδρος
τοῦ Τ.Σ.Α.

κ. Ναπολέων Μπάρκης καὶ ὁ κ. Ἀθανάσιος Κατσένης νεοεκλεγεὶς Νομαρχιακὸς Σύμβουλος τῆς Ἐπαρχίας μας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Παλαιοσελίου ἀπέστειλαν τηλεγραφικὴν διαμαρτυρίαν πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, διότι αἱ ἀρχαὶ ἀπηγόρευσαν εἰς τὰ ἐκτελοῦντα τὴν συγκοινωνίαν τῆς ἀγόνου γραμμῆς Κονίτσης Παλαιοσελίου φορτοεπιβατικὰ αὐτοκίνητα νὰ λαμβάνουν ἐπιβάτας, ἐπειδὴ ὁ δρόμος ἐκρίθη ἀκατάλληλος ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας μηχανικῆς ὑπηρεσίας.

Καταπεσοῦσα ἐκ τοῦ ἀφηνιάσαντος

Βυζούρη ἡρραβωνίσθη μετὰ τοῦ κ. Δ. Παπαϊωάννου.

— Ο κ. Ἡ. Πολυμερίδης ἐκ Ζαγορίου καὶ ἡ διὸς Αἰκατερίνη Μ. Δημαράτου ἐκ Βουρμπιάνης ἡρραβωνίσθησαν.

Βαπτίσεις

Τὴν 31ην Ἰουνίου, ὁ κ. Τάκης καὶ ἡ διὸς Ἐλένη Κολόμβου ἀνεδέξαντο ἐκ τῆς κολυμβήθρας τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Ἀποστόλου Βυζούρη, ἐξ Ἁγίας Βαρβάρας εἰς τὸ ὄποιον ἔδωσαν τὸ ὄνομα Ὁλγα-Ντόρα.

Θάνατοι

— Στὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἀπεβίωσεν ἐκ συγκοπῆς ὁ διακεκριμένος Δικηγόρος Ἀθηνῶν Νικόλαος Τσεκούρας πενθερὸς τοῦ συμπατριώτου μας κ. Ἡ. Ιωάννου Λυμπεροπούλου. Ἡ «Κόνιτσα» ἐκφράζει πρὸς τὸν κ. Λυμπερόπουλον τὰ θερμότατα συλλυπητήρια.

— Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἀπεβίωσε νεωτάτη ἡ Εὐγενία Ἡ. Στούκα ἐκ Βουρμπιάνης τὸ γένος Χαρ. Παπαγιαννοπούλου.

— Εἰς Ἀμερικὴν ἀπεβίωσαν ὁ ἐξ Ὁξαῖς Κωνσταντίνος Βενέτης καὶ ὁ Βασίλειος Δημόπουλος ἐκ Κονίτσης.

ίππου της, χθὲς τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ χωρίον Ἀγία Παρασκευή, ἡ Ἀνδρονίκη Γαλάνη, ἐτραυματίσθη μᾶλλον σοβαρῶς εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματός της. Διεκομίσθη δὲ εἰς τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς Νοσηλείαν.

Τὴν 26-6-62 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν πραγματοποιοῦντες τὸ ἐτήσιον προσκύνημα-ἐκδομήν των οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς Πολέμου Θεσσαλονίκης (ἀνώτεροι ἀξιωματικοί) οἱ ὄποιοι κατέθεσαν στέφανον ἐπὶ τοῦ ἥρωου τοῦ στρατιωτικοῦ νεκροταφείου. Τοὺς ὑπεδέχθησαν δὲ ὁ Διοικητὴς τοῦ 583 Τάγματος Πεζικοῦ κ. Κολιόπουλος καὶ ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης.

Τὴν 27-6-62 ἀφίχθησαν οἱ μαθηταὶ τῶν τελευταίων τάξεων (ἀποφοιτοῦντες) τῶν Στρατιωτικῶν Σχολῶν Εὔελπίδων, Ἰκάρων καὶ Ναυτικοῦ, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν-καθηγητῶν των, πραγματοποιοῦντες τὴν ἐτησίαν ἐκπαιδευτικὴν ἐκδρομήν των.

Προχθὲς εἰς τὸ χωρίον Φούρκα ἐνεφανίσθησαν δύο ἄρκτοι καὶ κατεσπάραξαν ἔνα μόσχον εἰς τὸ χωρίον ἐφονεύθησαν ὑπὸ κεραυνοῦ δέκα αἴγες ἐκ τοῦ ποιμνίου τοῦ Κων. Κίτση.

Προχθὲς ὁ Θωμᾶς Σπανὸς ἐτῶν 29 ἐκ Πηγῆς καὶ Εἰρήνης Τσόγκα ἐτῶν 28 ἐξ Ἡλιοράχης ἀλληλοαπήχθησαν καὶ ἐν συνεχείᾳ χθὲς ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

Χθὲς ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ἐτελέσθη Δοξολογία εἰς τὸν ιερὸν Ναὸν Ἀγίου Νικολαίου Κονίτσης εἰς τὴν ὄποιαν παρέστησαν ἅπασαι αἱ Στρατιωτικαὶ καὶ Πολιτικαὶ ἀρχαί. Οἱ δὲ Δήμαρχος κ. Ρούσης ἀπέστειλε συγχαρητήριον τηλεγράφημα πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα.

Προχθὲς εἰς τὸ χωρίον Ἐλεύθερον ἐδήχθη ὑπὸ ὄφεως ὁ ὀκταετὴς Χρήστος Γούρης. Οὗτος μεταφερθεὶς εἰς τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον εύρισκεται ἐκτὸς κινδύνου.

Προχθὲς δύο μικροὶ δεκαετεῖς παιδεῖς οἱ Γεώργιος Ντούτσης καὶ Εὐάγγελος Καραγιάννης ἐκ Κονίτσης, ἀνελ-

θόντες εἰς μίαν μορέαν παρὰ τὴν θέσιν Περιβόλι, κατέπεσαν ἐξ αὐτῆς συνεπείᾳ θραύσεως ἐνὸς κλώνου καὶ ἐτραυματίσθησαν εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματός των.

Ἐπ’ εύκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ναυτικῆς ἑβδομάδος, ώμίλησεν χθὲς ἐνώπιον πολλῶν συμπολιτῶν, ἐντὸς τῆς αἰθούσης τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου, ὁ καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου μας κ. **Κ. Ρήγας**, ἀναφερθεὶς εἰς τὴν ιστορίαν καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἐλληνικοῦ Ναυτικοῦ.

Σήμερον τὴν πρωῖαν καὶ ἐντὸς τοῦ κήπου τῆς οἰκίας του ἀπεπειράθη ν’ αὐτοκτονήσῃ ὁ κ. **Γεώργιος Δάφλης** ἐτῶν 55 ἐξ ἄνω Κονίτσης, πάσχων ἐκ νευρασθενείας.

Χθὲς ἡ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ συνταξιούχου Βορειοηπειρώτου δημοδιδασκάλου κ. **Ν. Κρυστάλλη** Ὀργάνωσις Ε.Ν.Β.Ε. (Ἐθνικὴ Νεολαία Βορείου Ἡπείρου) προέβη κατόπιν ἀγιασμοῦ εἰς τὴν ὑψωσιν τῆς σημαίας της.

Ἐνώπιον τῶν παρευρεθέντων ώμίλησεν ὁ κ. Κρυστάλλης ἀναφερθεὶς εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ μαρτύρια τῶν Βορειοηπειρωτῶν.

Σήμερον διεξαχθείσης ψηφοφορίας μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Περιφερείας Κονίτσης, ἐξελέγησαν μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ κ. Θ. Φασούλης Πρόεδρος, ὁ κ. Ε. Ζωγράφος Γραμματεύς, ὁ κ. Κ. Καραγιάννης Ταμίας, ὁ κ. Ι. Εύαγγελίδης μέλος καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου εἰς τὴν 34ην συνέλευσιν τῆς Διδασκαλικῆς Ομοσπονδίας Ἑλλάδος.

A. Εύθυμιον

(Κόνιτσα 2-7-62)

Χθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου Κονίτσης ἐλαβε χώραν τὸ ἐτήσιον Συνέδριον τῶν κινητῶν Ιατρικῶν μονάδων ὑπαίθρου τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α.

Παρευρέθησαν εἰς αὐτό, ἐκτὸς τοῦ πρωσωπικοῦ τῶν κινητῶν Ιατρείων, ἡ Πρόεδρος τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. κ. Θάλεια Βούλα, ὁ καθηγητὴς τῆς μαιευτικῆς καὶ γυναικολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀ-

θηνῶν κ. Νικ. Λοῦρος, ὁ Νομάρχης Ἰωαννίνων κ. Καλογερόπουλος. ὁ ὑπεύθυνος τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως κ. Ἔξαρχος, ὁ Νομίατρος Ἰωαννίνων κ. Οἰκονομόπουλος καὶ διάφοροι ἄλλοι, μέλη τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΠΙΚΠΑ., Πρόεδροι καὶ ἐπιθεωρηταὶ Παραρτημάτων. Νομίατροι, κ.λ.π.

Ἐκ τῶν Ἀρχῶν τῆς Κονίτσης, παρευρέθησαν, ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης, ὁ Διοικητὴς τοῦ 583 Τάγματος πεζικοῦ ἀντιστροφῆς κ. Κολιόπουλος καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἐκήρυξεν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ἀκολούθως ὥμιλησεν ὁ Δήμαρχος Κονίτσης κ. Ρούσης, εὐχηθεὶς εἰς τοὺς συνέδρους τὸ καλῶς ὠρίσατε, καὶ εὐχαριστήσας αὐτοὺς διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ Συνεδρίου των εἰς τὴν ἀκριτικὴν καὶ ιστορικὴν Κόνιτσαν.

Μετὰ τὸν κ. Δήμαρχον, ὥμιλησαν ὁ κ. Ἔξαρχος ἐκ μέρους τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως Ἡπείρου καὶ ὁ Νομίατρος κ. Οἰκονομόπουλος.

Κατόπιν ἔλαβε τὸν λόγον ἡ Πρόεδρος τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. κυρία Βοΐλα, ἡ ὅποια ἀνεφέρθη καὶ εἰς τὸ κύριον θέμα τοῦ Συνεδρίου «Τὸ παιδὶ τῆς ὑπαίθρου εἰς τὰ πλαίσια τῆς οἰκογενείας του» καὶ τὸ ὅποιον θέμα ἀνέπτυξεν εὐρύτερον καὶ ἐμβριθέστερον ὁ μετὰ τὴν κυρίαν Βοΐλα λαβὼν τὸν λόγον καθηγητὴς κ. Λοῦρος. Μετὰ τὸν κ. Λοῦρον, ὥμιλησαν ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σαρόγλου, κατόπιν ὁ κ. Νίκογλου μαιευτὴρ Ἐπιθεωρητὴς κινητῶν Ἰατρείων καὶ ἔπειτα ὁ ἐπίσης Ἐπιθεωρητὴς παιδίατρος κ. Χατζηδάκης καὶ διάφοροι ἄλλοι ὄμιληται.

Τὴν μεσημβρίαν, οἱ σύνεδροι μετέβησαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐνταῦθα παραρτήματος τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α., ὅπου παρετέθη εἰς αὐτοὺς γεῦμα δαπάναις τῆς ἑταιρίας γάλακτος ΝΕΣΤΛΕ διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου της κ. Τσάβε.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπηκολούθησεν διαλο-

γικὴ συζήτησις μεταξὺ τῶν συνέδρων, εἰς τὴν ὅποιαν κατεφάνη πιόσον ἀποδοτικὸν καὶ κοινωνικῶς ὡφέλιμον εἶναι τὸ ἔργον τῶν κινητῶν Ἰατρικῶν Μονάδων Ὅπαίθρου τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α., κυρίως δὲ εἰς τὰς πτωχὰς καὶ ἀγόνους περιφερείας ὅπως εἶναι ἡ Ἡπειρος.

Ο δὲ καθηγητὴς κ. Λοῦρος, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἔργον τῶν δύο λειτουργούντων εἰς Ἡπειρον κινητῶν Ἰατρικῶν Μονάδων, Κονίτσης καὶ Κουκλιῶν, εἶπεν ὅτι εἶναι πολὺ εὔχαριστημένος ἀπὸ τὸ μέχρι τοῦδε ἔργον των, καὶ συνεχάρη τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν Ἰατροὺς κ.κ. Παύλου καὶ Σελλᾶν.

Ἄργα τὸ ἀπόγευμα ἡ Συνεδρίασις ἐτελείωσεν καὶ οἱ σύνεδροι ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς ἔδρας των.

A. Εὐθυμίου (Κόνιτσα 9-7-62)

Τὴν 1-7-62 ὁ Νομάρχης Ἰωαννίνων κ. Καλογερόπουλος ἐπεσκέφθη τὰς Κοινότητας Μολυβδοσκεπάστου καὶ Καλόβρυσσης πρὸς ἔξετασιν καὶ ἐπίλυσιν διαφόρων τοπικῶν ζητημάτων.

Τὴν 3-7-62 εἰς τὸ χωρίον Δίστρατον ἡ Κωνσταντινία Πίσπα ἐτῶν 51, ἐνῷ ἡσχολεῖτο μὲ τὸ λαναρισμὸν ἐρίου, ἐνεπλάκη ἡ δεξιά της χεὶρ εἰς τοὺς κιλύνδρους τοῦ λαναριστικοῦ μηχανήματος καὶ συνεθλίβη. Ἡ παθοῦσα μετεκομίσθη εἰς Ἰωάνιννα πρὸς θεραπείαν.

Κατὰ τὸ λῆξαν Σχολικὸν ἔτος, ἀπεφοίτησαν ἐκ τοῦ Γυμνασίου Κονίτσης 19 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι· εἰσήχθησαν δὲ διὰ τὸ προσεχὲς 46.

Τὴν 4-7-62 ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπου παραμένει ὡς συνοδικός, ὁ Σεβασμιώματος Μητροπολίτης μας κ. Χριστόφορος. Ὡς πληροφορούμεθα ἡ Αὔτοῦ Σεβασμιότης θὰ παραμείνῃ ἐπ' ἀρκετὸν διάστημα ἐνταῦθα, καὶ πιθανὸν νὰ τελέσῃ προσεχῶς καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ διὰ τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῶν φροντίδων τοῦ ίδίου νεοανεγερθέντος ὑπερόχου κτιρίου τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ἐντὸς τοῦ ὅποιου θὰ ἐγκατασταθοῦν ἡ Βιβλιοθήκη, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, θὰ δίδονται ἐνδια-

φέρουσαι διαλέξεις, καὶ θὰ προβάλλονται ταῖνίαι ἐπιμορφωτικοῦ περιεχομένου κ.λ.π. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπίσης ἐνεργεῖ διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ νηπιαγωγείου ἄνω Κονίτσης, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν γηροκομείου. Ἐπὶ πλέον δὲ, κατόπιν ἐνεργειῶν ἔχορηγήθησαν ἐκ τῶν ἀρμοδίων Ὅπηρεσιῶν 30.000 δραχμαὶ διὰ τὸ Μορφωτικὸν Κέντρον Κονίτσης, 20.000 διὰ τὴν Μονὴν Στομίου (πρὸς ἀποπεράτωσιν ἀνεγέρσεως τῆς) καὶ 60.000 δραχμαὶ διὰ τοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῶν ὀρεινῶν χωρίων τῆς Ἐπαρχίας μας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 4-7-62 ἐνώπιον πολλῶν Κονιτσιωτῶν, εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Στρατιωτικῆς Λέσχης, ἐγένετο ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η. κ. Γ. Μαρινοπούλου, καὶ τῶν Δίδων Λίλη καὶ Κωστοπούλου, ὁμιλίᾳ ἐπὶ θεμάτων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἐπίδειξις λειτουργίας ἡλεκτρικῶν συσκευῶν. Ἐκληρώθη δὲ δωρεὰν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. μία ἡλεκτρικὴ συσκευὴ (μάτι) μαγειρεύματος ἀξίας 300 περίπου δραχμῶν, τὴν ὅποιαν ἐκέρδισεν ὁ συμπολίτης κ. Π. Κουφάλας.

Χθές, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Δροσοπηγή, συνεπλάκησαν ἐξ αἰτίας τῶν βοσκοτόπων των οἱ ποιμένες Φώτιος Νίτσας ἐτῶν 35 ἐκ Κυψέλης Πρεβέζης καὶ Λ. Γιάννος ἐκ Φούρκας. Ὁ πρῶτος ἔξαγαγὼν περίστροφον ἐτραυμάτισε τὸν δεύτερον εἰς τὸν ἀριστερὸν μηρόν. Ὁ τραυματίας διεκομίσθη εἰς τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον πρὸς νοσηλείαν, ὁ δὲ δράστης συλληφθεὶς ἀπεστάλη εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν.

Τὴν 9-7-62 καὶ περὶ ὥραν 10,15' π.μ. ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν ἡ Α.Ε. ὁ πρέσβυς τῆς Μ. Βρετανίας Σέρ Ράλφ Μόρεϋ, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως του κ. Μπακεγουέϋ καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Λελοβίτου οἰκονομολόγου τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως Ἡπείρου. Τὴν αὐτοῦ ἔξοχότητα ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Πλατείαν, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας. κ. Χριστόφορος, ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης, ὁ Ἐπαρχῶν κ. Ἀναστασίου, ὁ Διοικ. τῆς

Ὕποδ. Χωροκῆς Μοίραρχος κ. Γ. Στάχτιαρης καὶ διάφοροι ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Κονίτσης.

Ὁ Σέρ Ράλφ Μόρεϋ ἐπεσκέφθη τὸ Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον, τὴν Πνευματικὴν Στέγην, τὸ ἄγαλμα τῆς Βασιλίσσης, καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἀναχωρῶν ἔξεφρασε τὴν ἴκανοποίησίν του ἐκ τῆς ἐπισκέφεως του εἰς Κονίτσαν καθὼς καὶ τὰς εὔχαριστίας του διὰ τὴν ἐπιφυλαχθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὑποδοχήν.

Τὴν 8ην Ἰουλίου τὸ τμῆμα τοῦ Ὀρειβατικοῦ Συνδέσμου Ἰωαννίνων ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς ὄρειβατικῆς ὅμαδος Κονίτσης ἐξέδραμον εἰς τὴν Μονὴν Στομίου.

A. Εύθυμίου

(Κόνιτσα 10-7-62)

Ἀφίχθησαν ἐξ Ἀνατολικῆς Θράκης ὅπου ὑπηρετεῖ ὡς δημολος ὁ συμπατριώτης κ. Παν. Φ. Ρούβαλης.

Ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κ. Εύανθία Ν. Ζδράβου, καὶ ἡ κ. Ἐλένη Θ. Ζώη μετὰ τῶν τέκνων της.

Ἐξ Ἀβυσσηνίας ἀφίχθη ἡ κ. Φωτούλα Ζδράβου-Τσομπάνου μετὰ τοῦ υἱοῦ της Γεωργίου.

Ἀφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν μεταβαίνοντες εἰς Βούρμπιανην ὁ κ. Δημ. Κατσαντώνης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ ὁ κ. Δημ. Ράπος.

Τὴν 23-6-62 ἀπεβίωσεν εἰς τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον, ὁ Χαρίλαος Παπαγιάννης ἐτῶν 86 ἐξ Ἀμαράντου.

Τὴν 28-6-62 ἀπεβίωσεν ὁ ἐκ κάτω Κονίτσης Μηνᾶς Καβελίδης εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν.

Τὴν 7-7-62 ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν ἡ Χρυσάνθη Κ. Μίσιου καταγομένη ἐκ Παλαιοσελίου καὶ κατοικοῦσα εἰς Κόνιτσαν.

Ἀπεβίωσεν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ χωρίον Πύργος εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν ὁ Παναγιώτης Λάμπρου.

Ο ἐκ Λυκορράχης κ. Αθανάσιος Φασούλης Προϊστάμενος ταχ. Γραφείου Μολίστης καὶ ἡ δις Μυρτώ Τσώνη

Δημοδ)σσα ἔξι Ἰωαννίνων ἐμνηστεύθησαν.

‘Ο κ. Σωτήριος Μίσιος καὶ ἡ δεσποινὶς Βαρβάρα Πίσπα ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των εἰς Παλαιοσέλιον.

A. Εὐθυμίου

(Κόνιτσα 19-7-62)

Τὴν 11-7-62 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐνταῦθα ἑδρευόντων Στρατιωτικῶν Μονάδων ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γ.Ε.Σ. Ἀντιστράτηγος κ. Καρδαμάκης.

Τὴν 11-7-62 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν ὁ Νομάρχης κ. Καλογερόπουλος μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κ. Π. Νικολοπούλου, συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ διαφόρους Προϊσταμένους ‘Υπηρεσιῶν τοῦ Νομοῦ. ἐπεσκέφθησαν τὰς Κοινότητας Ἀγ. Παρασκευῆς, Πυρσογιάννης, Βουρμπιάνης, ὅπου συγκεντρώσαντες τοὺς Προέδρους ὅλων τῶν πέριξ Κοινοτήτων συνεσκέφθησαν καὶ ἔξήτασαν μετ’ αὐτῶν τὰ διάφορα ζητήματα καὶ προβλήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν περιοχήν. ἐπεσκέφθησαν δὲ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ τὰς Κοινότητας Μελισσόπετρας, Ἀηδονοχωρίου, Ἀετόπετρας, Μαζίου καὶ Καβασίλων.

Πρὸ ἡμερῶν δύο ἄρκτοι εἰς περιοχὴν Ἀγίας Παρασκευῆς, κατεσπάραξαν 10 περίπου ἐρίφια ἐκ τοῦ ποιμνίου τοῦ Ἀριστοτέλη Γιάννου.

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, ἐδόθη εἰς τὸ χωρίον Πύργος ἐρασιτεχνικὴ θεατρικὴ παράστασις, ὥργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐκεī ἀρχηγοῦ τοῦ σπητιοῦ τοῦ παιδιοῦ, Δίδος Γ. Τσιλαχωβίτου. ἐπαίχθη δὲ μὲν ἔξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν τὸ ἀθάνατον ποιμενικὸν εἰδυλλιακὸν ἔργον «ἡ Γκόλφω».

‘Ως πληροφορούμεθα, τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια καὶ οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τῆς Λάκκας Ἀώου συνέταξαν καὶ ὑπογράφουν ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ ὅποιου ζητοῦν τὴν ἴδρυσιν ταχυδρομικοῦ Γραφείου εἰς τὸ χωρίον Παλαιοσέλι.

— Τὴν 7ην τρέχ. ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Ζα-

κόπουλος Δημοδιδάσκαλος ἐβάπτισε τὸ θῆλυ τέκνον τοῦ κ. Ἀχ. Κολιοῦ ἐν Κονίτσῃ χαρίσας τὸ ὄνομα Ἀντωνίτσα.

— ‘Ο Ἀθανάσιος Πηγαδᾶς ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος.

— ‘Ο κ. Ν. Ντεντόπουλος Δημοτ. Σύμβουλος Κονίτσης ἐβάπτισεν τὸ ἄρρεν τέκνον τοῦ ἐκ Πηγῆς κ. Κωνστ. Α. Σπανοῦ ὄνομάσας αὐτὸν Παναγιώτην.

— ‘Ο κ. Νικ. Γούντας ἐκ Καβασίλων ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος.

— ‘Απεβίωσεν ἐν Κονίτσῃ ὁ Νικόλαος Τσαλιαμάνης εἰς ἡλικίαν 83 ἔτῶν. ἐπίσης εἰς τὸ χωρίον Πηγὴ ὁ Μιλτιάδης Νίκου.

— Τὴν 14-7-62 ἀφίχθη ἔξι Αθηνῶν μετὰ τῆς οἰκογονείας του ὁ συμπατριώτης Τελωνιακὸς ὑπάλληλος κ. Παῦλος Λῶλος παραμείνας ἐνταῦθα ἐπί τινας ἡμέρας.

— ‘Επίσης ἀφίχθησαν ἔξι Αθηνῶν ὁ κ. Ἀναστάσιος Μηλίγκος καὶ διὰ Βούρμπιανην οἱ κ.κ. Βασίλειος καὶ Κωνστ. Καραγιάννης, Κωνστ. καὶ Σωκράτης Μπάρκης, Κωνστ. Κονίνης (οἰκογενειακῶς), Ἀθανάσιος Κακαβᾶς καὶ πολλοὶ ἄλλοι διὰ τὸ ἐτήσιον πανηγῦρι τοῦ Προφήτου Ἡλία.

Τὴν 16-7-62 ἀνεχώρησε δι’ Ἀθήνας ἵνα παραστῇ εἰς ἔκτακτον Συνεδρίασιν τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐλλάδος, τῆς ὅποιας τυγχάνει μέλος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χριστόφορος.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 15ης παρὰ τὸ χωρίον Ἐλεύθερον, φορτηγὸν αὐτοκίνητον, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Γ. Καλτσογιάννη, κατέπεσεν εἰς κρημνὸν βάθους 40 περίπου μέτρων μὲν ἀποτέλεσμα τὸν βαρὺν τραυματισμὸν τοῦ ἀνωτέρω ὁδηγοῦ.

Τὸ Κινηματογραφικὸν συνεργεῖον τῆς Βασιλικῆς Προνοίας ὑπὸ τὸν κινηματογραφιστὴν κ. Χρ. Οἰκονόμου, περιώδευσεν κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τὰ ἔξης χωρία τῆς Ἐπαρχίας μας, Ἀσημοχώριον, Γοργοπόταμον, Βούρμπιανην, Πυρσόγιαννην, Καστανέαν, Ἀγ. Παρασκευήν, Πουρνιᾶν, Μολυβδοσκέπαντον, Ἀηδονοχῶρι, Μελισ-

σόπετραν καὶ Ἀετόπετραν καὶ ἐπρόβαλε διαφόρους ταινίας μορφωτικοῦ καὶ ψυχαγωγικοῦ περιεχομένου.

Τὴν 15 τρέχοντος καὶ περὶ ὥραν 11,30' πρωΐνην, εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἐδόθη ἐνδιαφέρουσα διάλεξις, ὅργανωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν Νομοῦ Ἰωαννίνων, μὲ ὄμιλητὴν τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἡπείρου κ. Κ. Γκωλέτσην, καὶ μὲ θέμα «Ἡ σημασία τῆς συνδέσεως καὶ ἐντάξεως τῆς Ἐλλάδος εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν».

Παρευρέθησαν δὲ εἰς αὐτὴν ἀφιχθέντες ἔξι Ἰωαννίνων, ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς 8ης Μεραρχίας Ταξίαρχος κ. Παπακωνσταντίνου, ὁ Νομαρχιακὸς Σύμβουλος τῆς Ἐπαρχίας μας κ. Κατσένης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐργ. Κέντρου Ἰωαννίνων κ. Φιλίνδρης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐφ. Ἀξιωματικῶν κ. Ἀχ. Φλούδας μετὰ πολλῶν συναδέλφων του, καὶ διάφοροι ἄλλοι.

Ἐκ Κονίτσης δὲ παρευρέθησαν, ὁ Ἐπαρχος κ. Κ. Ροντογιάννης, ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης, ὁ Διοικητὴς τοῦ 583 ταγμ. πεζικοῦ κ. Κολιόπουλος, ὁ εἰρηνοδίκης κ. Ν. Μωραΐτης, ὁ Διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος Α.Τ.Ε. κ. Ρ. Σκλῆνος, ὁ Δασάρχης κ. Γκόγκος, οἱ Διοικηταί, ὑποδ. Χωρ)κῆς κ. Γ. Στάχτιαρης, καὶ Ἀστυν. Τμήματος κ. Κ. Φραγκούλης, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου κ. Κ. Πᾶκος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν καὶ Συλλόγων καὶ Σωματείων Κονίτσης καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων.

Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ κ. Δημάρχου ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν κ. Ἀχ. Φλούδας, εὐχαριστήσας τοὺς παρισταμένους διὰ τὴν ἀθρόαν προσέλευσίν των. Ἀκολούθως ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ βήματος ὁ κ. Γκωλέτσης, ὁ ὄποιος ἀνέπτυξε τὸ θέμα του μὲ ἐξαιρετικὴν εὔχερειαν, ἐνημερότητα καὶ ἐμβρίθειαν. Τὸ τέλος τοῦ λόγου του, ἐκάλυψαν παρατεταμένα χειροκροτήματα, καὶ κατόπιν ἐπηκολούθησε δεξίωσις εἰς τὴν

Λέσχην ἀξιωματικῶν, ὅπου προσεφέρθησαν καὶ ἀναψυκτικὰ εἰς τοὺς ξένους.

A. Εὐθυμίου

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἔξωφύλλου)

θαρρῶ πῶς ξαναζωντανεύουν οἱ ψαλμωδίες των. Ἐδῶ κάπου τριγύρω, ὁ πιὸ παλιὸς γνωστὸς Ἱερομόναχος ἔχαραξε τὴν παρακάτω ἐνθύμισι στὸ ἔξωφύλλο ἐνὸς παλαιοῦ Εὐχολογίου, τὴν ὅποια παραθέτομε μὲ διορθωμένη τὴν ὄρθογραφία τῆς. «Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς δοῦλος καὶ ἀνάξιος, γράφω τὰ ἄνωθεν γράμματα διὰ τὰ καταλάβουν ὅσοι μέλλουν νὰ χειροτονοῦνται ἀδελφοὶ νὰ τὰ μαθαίνουν, καὶ ὅσοι δὲν τὰ διαβάζουν ἃς ἔχουν τὸ ἄδικο. Ἔτους 1724 ἀπὸ Χριστοῦ Ἰωαννίκιος Ἱερομόναχος ἔγραψα».

Καμιὰ ἄλλη ἔγραφη ἐνθύμησι δὲν περιστήκε ἀπὸ τὸ παληὸ μοναστῆρι. Πιὸ ψηλότερα ἀπ' αὐτό, βρίσκεται ἡ τοποθεσία ποὺ λέγεται «Σιάδια τοῦ Παπᾶ». Κάποιος Ἱερέας τοῦ Μοναστηρίου εἶχε σκοτωθῆ ἐκεῖ ὅπως ἔλεγαν οἱ παληοὶ γέροντες. Λίγο χαμηλότερα καὶ δεξιὰ ἀπὸ τὴν Σουρβιά, ὑπάρχει ἡ τοποθεσία «Κελιά». ἐκεῖ ἀσκήτευαν διάφοροι ἀπομονωμένοι πατέρες ταῦ μοναστηρίου. Μάταια πλανήθηκα μέσα στὸ ἀπάτητο ρουμάνι, δὲν μπόρεσα νὰ συναντήσω ἵχνη τους. Ἰσως τὰ ἔρειπιά των νὰ τάχη καλύψῃ ἡ ἄγρια βλάστησι. Παρακάτω ἀπὸ τὴν Σουρβιά, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ σημερινὸ μοναστῆρι, βρίσκεται τὸ ἄλωνάκι ὅπου ἄλωνιζαν οἱ καλόγηροι τοῦ Παλιομανάστηρου τὰ γεννήματά των.

Ἄλλὰ ἃς ἔρθωμε στὸ σημερινὸ μοναστῆρι μὲ τὸ ὄποιο καὶ ἄλλοτε ἀσχοληθήκαμε.

Εἶναι χτισμένο στὴ δεξιὰ ὅχθη τοῦ ποταμοῦ, ἐπάνω σὲ μιὰ θαυμάσια ἐξέδρα τοῦ βουνοῦ τῆς Γκαμήλας, καὶ ἀριστερὰ καὶ δεξιά του ξανοίγεται ἡ ὑπέροχη σὲ ἀγριότητα καὶ φυσικὲς καλλονὲς χαράδρα τοῦ Ἀώου. Ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ ὅμορφη Βυζαντινὴ ἐκκλησοῦλα μὲ εύάριθμα κελιὰ γύρω της, καὶ προστατεύεται ἀπὸ ἓνα ψηλὸ περίβολο ὁ ὄποιος εἶχε γίνει ἄλλοτε μὲ χρήματα τοῦ Ληστάρχου Νταβέλη καὶ ξαναεπισκευάζεται σήμερα (1961) ἀπὸ τὸν μοναδικό, ἀλλὰ εὐλαβέστατον καὶ ἀκάματον, καλόγηρο πατέρα Παϊσιον.

Χτίστηκε στὰ 1774 Ιουλίου 12, ὅπως μας πληροφορεῖ ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ σώζεται ἀπάνω ἀπὸ τὴν παλαιὰ καὶ ἀχρηστευμένη σήμερα εἰσοδό του. Στὴν ἴδια ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται ὅτι ἡ γούμενος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν Κωνσταντῖνος ὁ ὄποιος τὸ μετέφερε, ἀγνωστό γιὰ ποίους λόγους, ἀπὸ τὴν ἀπέναντι τοποθεσία.

AN. ΕΥΘΥΜΙΟΥ